

revija Zveze tabornikov Slovenije

tabor

oktober 2018, letnik LXIII

Tiskovna
postojna številka št. 1102/1001/18

Kako postati gverila ulični umetnik
Od Brisbane do Tartuja

Jamboree malo drugače

TABORNIKI

Kolofon

Glavna in odgovorna urednica

Suzana Podvinšek (revija.tabor@taborniki.si)

Pomočnica urednice

Tadeja Pretnar

Urednik fotografije

Matic Pandel (matic.pandel@taborniki.si)

Urednica sklopa Igra

Maša Pušnik

Urednik sklopa Dogodivščina

Martin Justin

Oblikovanje

Igor Bizjak (igor.bizjak@taborniki.si)

Lektoriranje

Neža Marija Slosar

Spletna urednica

Ajda Čebul

Novinarji in sodelavci

Jure Ausec, Jaka Bevč, Eva Bolha, Tea Derguti, Jovana Đukić, Maša Fatur, Petra Grmek, Rebeka Jereb, Nina Kapelj, Primož Kolman, Kaja Koželjnik, Maja Kramar, Davor Kržišnik, Gregor Matavž, Nina Medved, Frane Merela, Katarina Miklavc, Anja Novljan, Maks Evgen Obelšer, Rok Pandel, Lucija Rojko, Anja Slapničar, Iva Š. Slosar, Zala Šmid, David Šturm, Nicolas Vanek, Maja Vogrič, Metoda Zalar, Blaž Zupančič

Naslov uredništva

revija.tabor@taborniki.si

Kontakt za sponzorje, donatorje in
oglaševalce v reviji Tabor
komunikacije@taborniki.si

Izdajatelj

Zveza tabornikov Slovenije
Einspielerjeva 6, Ljubljana
01/3000-820, pisarna@taborniki.si

Predsednik izdajateljskega sveta

Igor Bizjak

Grafična priprava:

Tridesign d.o.o., Ljubljana

Tisk: Schwarz print d.o.o., Ljubljana

Naklada: 6500 izvodov

Revija Tabor prejmejo vsi člani Zveze tabornikov Slovenije s poravnano letno članarino. Članarina in prejemanje revije sta vezana na koledarsko leto (januar-december).

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 792.

ISSN 0492-1127

Kjerkoli smo, se znajdemo

Travniki, gozdovi, gore, reke, morja ... Prostor, ki nam je tabornikom blizu, lahko rečemo najbližje. Pa vendar smo velikokrat primorani naravno zamenjati za urbano okolje, drevesa za stanovanjske objekte, poti za ceste in pločnike. Pustimo domišljiji prosto pot, tudi ko naše okolje ni zeleno. Z aktivnostmi v mestih smo postavljeni pred izziv, kjer moramo pokazati svojo iznajdljivost in prilagojenost. Z vključevanjem ter razumevanje med ljudmi. S svojim načinom dela in dejavnostmi pritegnemo marsikaterega mimoidočega. Za druženje, raziskovanje, vodenje, strmenje k ciljem, sledenje interesom in osebno napredovanje potrebujemo le okolje, ki si ga ustvarimo in v katerem smo.

Suzana Podvinšek,
urednica revije Tabor

Zgodba z naslovnice

V iskanju

Avtor fotografije: Alja Tekavc Uršič

Šumberk, Domžale, september 2018

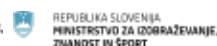
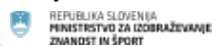
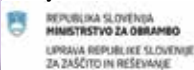

"A je una?" "Ne, pomojem je tista." "Čaki, čaki, to vidve narobe gledata." Vam povem skrivnost? Na koncu ni važno, katera je prava, važno, da se imamo noro fajn.

Prave dogodivščine so tiste, ki jih sploh ne pričakujemo. Nikoli ne veš, morda je ravno tisti nesrečni napačni ovinek na progi prvi korak.

Fotografija je bila posneta na ROT-u, ki je bil za organizatorje in tekmovalce prava avantura, od zasnovane ideje leto in pol nazaj do začetnega zbora, ko se je pričelo vse uresničevati.

Dejavnosti ZTS sofinancirajo:

URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Aktualno

- 4 Novice / Tekmovalna jesen
- 5 Novice / Posveti in predstavitve
- 6 Novice / Skupaj v nova doživetja, Za čistejšo naravo
- 7 Novice / Praznovanja

Igra

- 8 Veščine / Taborniki v skupnosti

Dogodivščina

- 12 Veščine / Poznaj svoje mesto!
- 14 Širimo obzorja / Opazujemo nas!
- 15 Stric Nic svetuje / Zakaj gredo zaposleni v pisarnah v službenem času bivakirat?

Raziskovanje

- 16 Vihar v glavi / Kako postati gverila ulični umetnik
- 17 Orientacija / Orientacija po cestah, med zgradbami, po pločnikih?
- 18 Bobrček svetuje / Česa tabornik ne sme pustiti doma
- 19 Z ognjišča / Stroganov v enem loncu
- 20 Varno v naravo / Pisani klobučki ob poti
- 21 Astronomija / Astronomija urbanega okolja
- 22 Taborniška skrinja / Izvidniki sveta

Aktualno

- 24 Tema meseca / Od Brisbana do Tartuja
- 28 Intervju / Taborništvo - način življenja
- 30 Stran vodstva ZTS

- 31 Mednarodno / Jamboree malo drugače
- 32 Aktualno / Taborniki.si v novi podobi
- 33 Aktualno / Spletni Tabor je zaživel
- 34 Strokovno / Predstavitev in podpis kodeksa Obisk v naravi
- 35 Strokovno / Potuj, misli, deli!
- 36 Reportaža / Leteče odbojbarske žoge

- 37 Reportaža / Mladinski sektor zasedel Gospodarsko razstavišče
- 38 Reportaža / V praproti čez drn in strn
- 40 Od rodov / "A SMO REDI?" ali kako je XI. SNOUB Maribor osvojila Brno in Prago
- 41 Od rodov / 25 let logaških tabornikov
- 42 Od rodov / Gašperju v spomin

Razvedrilo

- 43 Strip o družini Šumar / in lokostrelsto
- 44 Knjigožer in filmoljub / Otrok psov
- 44 Pravopisna drobtin'ca
- 45 Pesmarica / Next to me

Aktualno

- 46 Koledar akcij
- 47 Zadnja plat

Pogumno v novo taborniško leto

Taborniške dejavnosti so tu, taborniške rutice so zopet v tedenski uporabi in gremo novim izzivom naproti.

Starešina Jernej Stritih pri slavnostnem podpisu kodeksa. Foto: Jure Pučnik

Jesen je pri tabornikih zaznamovala prenovljena **spletna stran** www.taborniki.si, ki je zasijala v vsej svoji lepoti in orosila oko marsikaterega obiskovalca. Ste jo že obiskali? Prav tako se z novo pridobitvijo lahko pohvalimo pri reviji Tabor, po letu dni je v uporabi **spletni Tabor**, ki omogoča lažje in preglednejše odajanje vsebin.

Ob koncu meseca septembra je potekala predstavitve kodeksa **Obisk v naravi**, ki predstavlja enotno

podlago za vzgojo obiskovalcev narave. V okviru projekta **TAPOS** se je odvijala konferenca Mladimo prihodnost, o kateri lahko preberete več v nadaljevanju revije. Septembra je potekala tudi **24. obletnica vstopa ZTS v WOSM**. Prvi vikend v oktobru so se taborniki družili in izobraževali na **Taborniški akademiji**, kjer je med raznoliki delavnicami vsak našel nekaj zase, v okviru Akademije je potekal tudi **Kolegij načelnice ZTS**.

Tekmovalna jesen

Športni začetek šolskega leta se je odvijal v Ilirski Bistrici, kjer je potekal tradicionalni **TOTeM**, organizatorjem Rodu snežniških ruševcev vreme ni bilo naklonjeno, pa vendar so tudi pod streho v športnih copatih poskrbeli za dobro igro.

V Domžalah je konec meseca septembra potekal **ROT** v organizaciji Rodu skalnih taborov Domžale, ki je privabil kar 150 tekmovalcev z vse Slovenije.

Lok in puščice sta bila obvezna oprema na lokostrelskem tekmovanju **Zlata puščica**. Tokrat so v organizaciji ljubljanskega rodu Tršati tur pripravili tudi predhodni trening, kjer so obnovili in pridobili znanje o lokostrelstvu. Znanje o orientaciji, metu kopja, postavljanju bivaka in drugih zabavnih in zahtevnih veščinah je preizkusil Rod zelenega Žirka Žiri in RTT Ljubljana v Kočevski Reki, kjer je potekalo prvo slovensko **tekmovanje v preživetju v naravi**.

Korajža sporoča: Rok za oddajo prispevkov za novembrsko številko je sreda, 24. oktober.

Preizkus lesenih zobnih ščetk na delavnici Zero waste.
Foto: Nina Medved

Igriv in sproščen začetek leta. Foto: Gaja Šipek

Tekmovalnost in uigranost ekip na ROT-u.
Foto: Alja Tekavec Uršič

Napeta tekma na TOTeM-u. Foto: Tadej Morano

Posveti in predstavitve

Novo taborniško leto ni le čas, ko pričnemo z vodovimi srečanji, ampak tudi, ko vodstvo in vodniki staknejo glave. **Rod koroških jeklarjev Ravne na Koroškem** je čas namenil planiranju novega taborniškega leta in ciljem, ki jih želijo doseči v tem letu. Vodniki MČ-jev **Rodu Bičkova skala Ljubljana** so v taborniški koči na Jančah načrtovali novo taborniško leto za mlajše tabornike, krepili ekipni duh in drug z drugim delili svoje izkušnje, v Postojno so se na posvet odpravili člani **Rodu Louisa Adamiča Grosuplje**. Aktivnosti za taborniško sezono so v Velenju planirali taborniki **Rodu Podkovani krap Ljubljana**, za oddih pa so se osvežili v še vedno toplem jezeru. Novo svežo energijo so na motivacijskem vikendu pridobivali vodniki in vodstvo **Rodu morskih viharnikov Portorož**, na izlet pa so se ob začetku odpravili vodniki **Rodu Mladi bori Ajdovščina**.

Začetek šolskega leta je v številnih mestih postregel s predstavitvami, kjer so bili tudi taborniki. **Rod sivih jelš Trebnje** je taborništvo predstavljal v parku, kjer so obiskovalci izkusili del taborništva in se okrepčali s chilli con carne. S pečenim krompirjem v ognju, številnih igrah in fotoorientacijo po mestu so taborništvo predstavljali v **Ravnah na Koroškem**.

Rod svobodnega Kamnitnika Škofja Loka se je udeležil dogodkov Veter v laseh in Živ žav z otroškim oviratlonom, kjer so množici prikazali delček taborništva. Predstavitve tabornikov so potekale tudi v **Rodu jadranskih stražarjev Izola** v okviru lovskega tabora, **Rod Hudi potok Šmartno ob Paki** je obiskal šolo, vrtec in se v okviru predstavitve občine predstavil tudi na televiziji v odaji Dobro jutro.

Skupaj v nova doživetja

S polno paro smo zakorakali v novo šolsko leto in prav tako taborniško. Rodovi po Sloveniji so uspešno izvedli prva taborniška srečanja in v svoje vrste vpisali nove člane, ki bodo uživali in se zabavali v naravi. Vod Sovice iz **Pokljuškega rodu Zgornje Gorje** se je na prvem srečanju posladkal s sadno kupo, ki je bila sestavljena iz sadnja v barvah taborniških rutk. Hrenovke, pečene na tabornem ognju, so si na prvem srečanju privoščili MČ-ji **RMV Portorož** in **Rašiški rod Šmartno**, kjer so se posladkali še s čokoladnimi bananami. Po kostanju je zadišalo že v **Rodu Lilijski grič Pesje** in **Rodu Veseli veter Murska Sobota**.

Na raziskovanje mesta in iskanje geocachev so se ob začetku leta podali člani vodu Hrčki iz **Rodu Polde Eberl-Jamski Zagorje ob Savi**. Pot pod noge so jo ubrali taborniki **Rodu črnega mrav Ljubljana** in se odpravili na izlet na Brezo. Četa **letečega gamsa** je kondicijo in energijo za novo šolsko in taborniško leto nabirala na trampolinih v Woopu, s skupinskimi igrami in skrivalnicami pa Duhci iz **Rodu bistriških gamsov Kamnik**. Številni rodovi so jesensko sonce izkoristili za prve jesenske aktivnosti. 30 MČ-jev iz **Rodu zelenega Žirka Žiri** se je podalo na bivanje na skrivno lokacija. Po uri hoje so si v gozdu postavili bivake, pripravili večerju ter večer preživeli ob tabornem ognju.

Vod Fokus iz **Škofje Loke** je novo leto pričel v novi podobi ter se oblekel v nove taborniške jopice. **Rod Tršati tur Ljubljana** je ponosno predstavil prenovljeno spletno stran. **Rod Odporne želve Anhovo** je zbiral stare igrače za nadobudne radovedneže in se družili ob dnevu igrač.

Taborniki, mirno! Foto: Matic Arko

Za čistejšo naravo

Tabornikom je enotno zavedanje, da lahko s skrbnostjo in izobraževanjem pomagamo ohraniti naravo. Čistilnih akcij se pogosto udeležimo v pomladnih mesecih, vendar je tokrat potekala akcija Še zadnjič očistimo Slovenijo v jesenskem času, ki so se ji pridružila številna društva in rodovi po Sloveniji. **Rod Sergeja Mašere Piran** je poskrbel za čistejšo obalo ter iz narave odnesel stare gume, papirčke, plastenke, steklenice in cigaretno ogorke. Čim več zasmetenih koticov domačega kraja so želeli očistiti v **RMV Portorož**. Čistili so tudi **Rod kraških viharnikov** v **Postojni** skupaj s 700 zunanji prostovoljci, **Rod XI. SNOUB Miloša Zidanška Maribor**, ki je popisal divja odlagališča, in **Rod Enajsta šola Vrhnika**.

Polne vreče in čista obala. Foto: Veronika Bjelica

Fotka meseca

Še šotor si postavim, golaž pripravim in utrujene noge v spalko spravim.

Foto: Tjaša Jankovič

Praznovanja

Jesenski čas je tudi čas za proslave. V **Rodu Srnjak Logatec** so praznovali 25. obletnico društva in ob tem otvorili prenovljeno taborniško kočo, v kateri bo sedaj dovolj prostora za številne aktivnosti. **Rod snežniških ruševcev Ilirska Bistrica** je s pohodom na Snežnik in piknikom praznoval 65 let. **Rod II. grupe odredov Celje** pa se ob 50-letnici pripravlja na Teden taborništva, kjer se bo vsak dan v mestu odvijala druga dejavnost.

Otvoritev prenovljene taborniške koče. Foto: Matic Arko

Korajža pojasnjuje: Novice pripravimo v uredništvu tako, da povežemo informacije, ki nam jih pošljete preko aplikacije **Spletni tabor**. **Rodove vodje komunikacij** prosimo, da nam v sporočilu povzamete vaš mesec in pošljete **novičko** za rubriko Od rodov, ki naj bo dolga 1300 znakov s presledki. **Taborniški fotografi** vabljeni, da z nami delite svoje fotografije. Prav tako vabimo vse tabornike k pošiljanju **Pisem bralcev**, katerih dolžina naj bo 3000 znakov s presledki. Uredništvo Tabora se vam že unaprej lepo zahvaljuje!

Taborniki v skupnosti

V mestih in krajevnih skupnostih običajno delujejo številna društva in ustanove, ki povezujejo različne ljudi glede na njihove interese, znanja in veščine, pa tudi glede na nekatere druge vidike, npr. starost ali družbeni položaj. Taborniki smo le eno društvo izmed mnogih. Kaj počnejo v drugih društvih in ustanovah? Kako prispevajo k skupnosti?

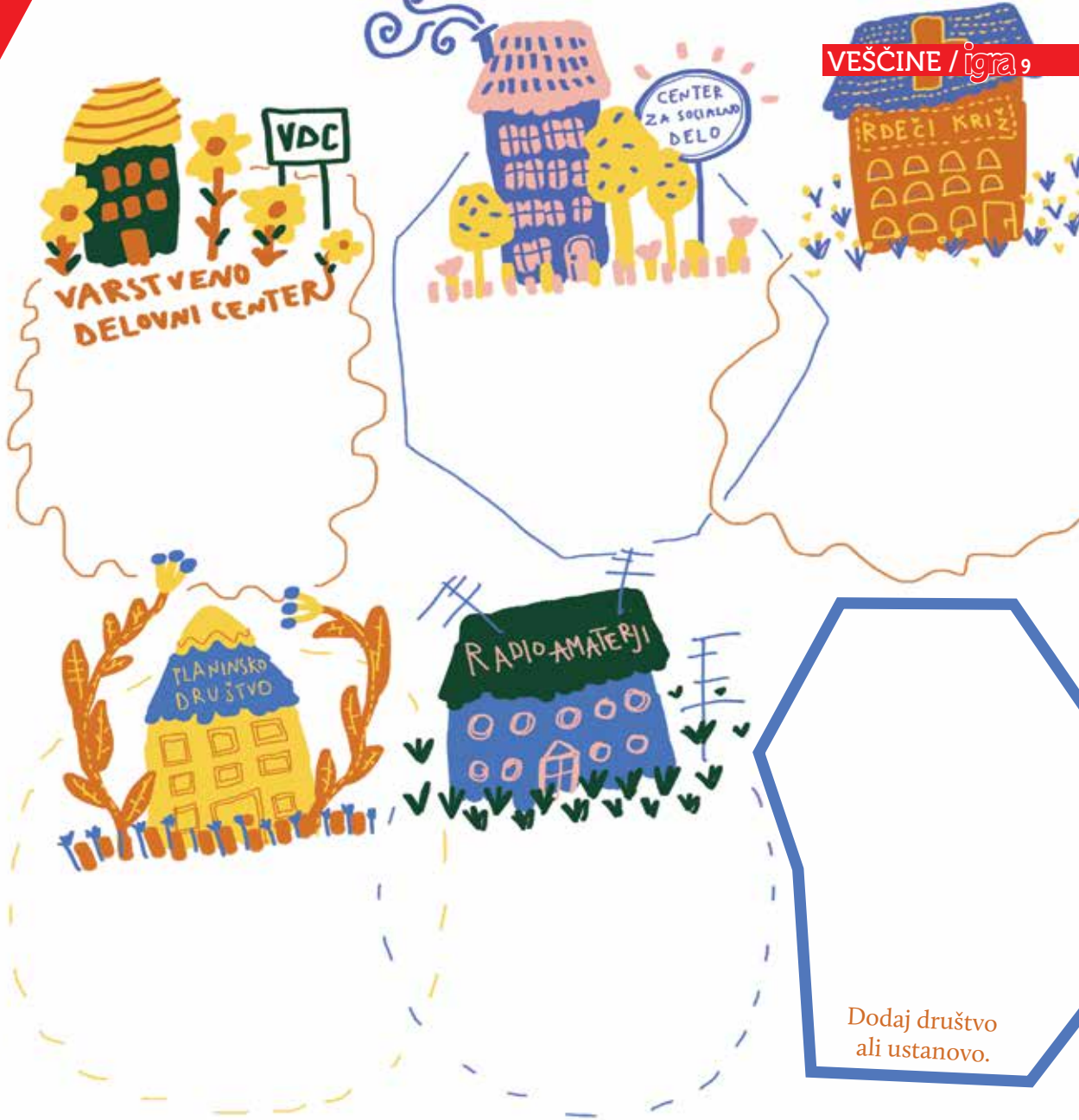
Spoznajmo različna društva in ustanove!

Narisanih je nekaj društev in ustanov, ki jih običajno lahko najdemo v mestih. Obiščete jih lahko z vodom in raziskujete, kaj v posameznih društvih počnejo in kako je njihovo delo vidno v skupnosti. Na kakšen način bogatijo vaš kraj? Zakaj so za skupnost pomembna? Delo si lahko tudi razdelite in našteta društva

obiščete posamezno, ostalim članom voda pa na sestanku predstavite svoje ugotovitve. Ob posameznih ilustracijah je prostor, kamor si lahko svoja odkritja zapišete ali narišete. Po želji lahko sami dodate ali izpustite kakšno društvo, odvisno od tega, katera vsa delujejo v vašem kraju.

Dodaj društvo
ali ustanovo.

■ Si ti ali kdo izmed članov tvojega voda član katerega izmed naštetih društev?

Potem lahko informacije o delovanju prejmete pri najbolj zanesljivem viru –
aktivnemu članu društva!! :)

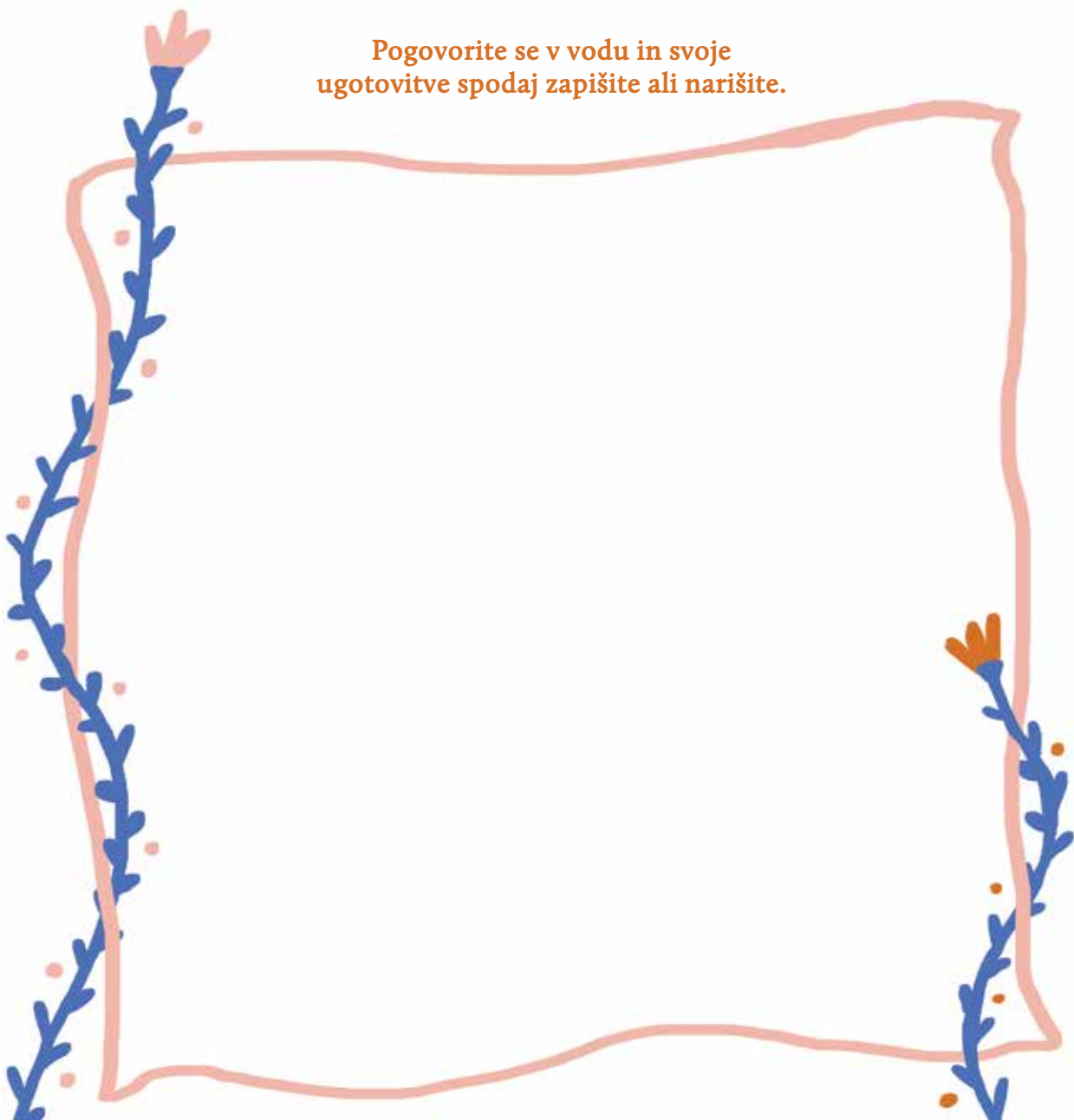
■ Kaj pa počnemo pri tabornikih in kako s tem pripomoremo k skupnosti?

Zakaj je naše delo pomembno?

Kje lahko različna društva najdemo?

Skupaj z vodnikom poiščite velik zemljevid svojega kraja in ga obesite na vidno mesto. Na njem skupaj označite svoj taborniški kotichek, potem pa še vsa društva, ki ste jih raziskali. Pri tem lahko uporabite kar oznake in opise za društva, ki jih izrežete s prejšnje strani. Kje se nahajajo? So daleč ali blizu vašega taborniškega koticčka? Bi se lahko med seboj večkrat obiskali? Kakšne skupne aktivnosti bi lahko imeli s člani drugih društev? Morda take dejavnosti že obstajajo v obliki večjih dogodkov? Pogovorite se v vodu. Če dobite zanimive ideje glede skupnih aktivnosti, kontaktirajte drugo društvo in jih izvedite!

Pogovorite se v vodu in svoje ugotovitve spodaj zapišite ali narišite.

Labirint

Za konec pa še igra: risbice različnih društev poveži z njihovimi člani.

Kako se člani med seboj razlikujejo?

Za vodnika: dejavnosti so primerne kot del veččine Vodič po kraju.

Poznaj svoje mesto!

Veščina Orientacist

Za vse, ki ste naveličani klasičnih orientacij ali iščete vrsto orientacije, ki je primerna za izvedbo v mestu. Tokrat podrobneje o fotoorientaciji.

Foto: Matic Pandel

Fotoorientacija je način orientiranja v urbanem okolju, v katerem udeleženci s pomočjo fotografij skušajo prepoznati lokacije kontrolnih točk. Vsaka fotografija ponavadi predstavlja mestno znamenitost oz. prepoznavnejšo točko v mestu. Fotoorientacija je lahko del vodovega sestanka ali izleta, lahko predstavlja tudi dejavnost na rodovem izletu, lahko pa poteka kot samostojna akcija.

Orientacija, pri kateri se lahko zanesemo izključno na fotografije, je tako lahko lahkotnejša od klasične orientacije, pri kateri uporabljamo karto. Seveda si pri fotoorientaciji lahko pomagamo tudi z zemljevidom, vendar nam ta, če mesta ne poznamo prav dobro, ne bo preveč pomagal.

Fotoorientacija je tako kot nalašč za spoznavanje urbanega okolja, pa naj je to mesto, v katerem smo se znašli prvič ali naš domači kraj. Fotoorientacija

v domačem okolju je lahko prav toliko ali še bolj zanimiva kot tista, ki jo izvedemo v novem okolju. Skozi fotoorientacijo lahko namreč naše mesto spoznamo s popolnoma drugačne perspektive in obogatimo svoje poznavanje našega urbanega okolja, sploh če orientaciji dodamo določeno temo, ki nam je zanimiva, a nismo vedeli, da jo lahko raziščemo v okvirju našega urbanega okolja. To lahko dosežemo z izpostavitvijo določenih mestnih objektov, ki so zgodovinsko ali kako drugače vezani na določeno temo.

Primer: v vodu bi želeli bolje spoznati literarno zgodovino mesta, zato si lahko postavite izziv in se podate na literarno popotovanje po mestu - KT-ji so lahko vezani na življenja znanih slovenskih pisateljev in pesnikov vašega kraja, na vsaki lokaciji pa imate lahko pripravljeno krajše besedilo, čemu je prav na določeni lokaciji postavljena kontrolna točka. Z vpe-

ljavo določene tematike še posebej popestrimo samo orientacijo ter še lažje pristopimo do nepoznanih plati mesta, za katerega mislimo, da ga poznamo.

Orientiranje v urbanem okolju, v katerem smo se znašli prvič, je lahko zgolj s pomočjo fotografij izjemno zabavno. Predstavljajte si: s svojim vodmo ste se odločili, da se boste prvič odpravili v mesto, ki ga ni obiskal še nihče od vas, vodnik vam je pripravil fotoorientacijo, s pomočjo katere boste lahko spoznali mesto. Pa ne zgolj mesta, tudi meščane, ki vam bodo priskočili na pomoč, ko boste popolnoma izgubljeni! Seveda si lahko celotno reč olajšate in poleg fotografij uporabite tudi zemljevide, da ne boste v novem okolju popolnoma izgubljeni. Tako lahko na prijeten način spoznate nov kraj, na katerega boste najverjetneje še dolgo imeli dobre spomine.

Zakaj bi pravzaprav sploh morali poznati naše urbano okolje? S pomočjo poznavanja kraja, v katerem se nahajamo, lahko lažje razumemo našo družbo. Če razumemo, zakaj je naše mesto pomembno in s katerimi znamenitostmi se lahko pohvali, lahko lažje razumemo preteklost kraja, v katerem se gibljemo vsakodnevno. S pomočjo poznavanja preteklosti našega urbanega okolja lahko tudi lažje razumemo sedanje tegobe, ki pestijo prebivalce kraja. Lahko bi rekli, da s pomočjo poznavanja lastnega kraja lažje razumemo, kako in zakaj se je v njem razvila tudi

aktivna taborniška dejavnost. Konec koncev je tudi ta pomagala sooblikovati in soustvariti prostor, v katerem živimo danes.

Poznavanje lastnega okolja pripomore tudi k boljšemu poznavanju kulturnega ozračja našega ali tujega kraja. Z zavedanjem, komu vse je določen kraj že zaznamoval življenje ali kako je kultura prostora že vplivala na njegove prebivalce, se lahko polni navdih podamo v mesto ter skušamo odkriti prav tiste koščke mesta, ki so zaznamovali naše predhodnike. S poznavanjem same arhitekture in zasnove mesta lahko tako odkrijemo, kako se je mesto razvijalo in vplivalo na nas, dandanašnje obiskovalce ali njegove prebivalce. Poznavanje urbanega okolja, v katerem se znajdemo dan za dnevno, tako predstavlja vse kaj več kot le poznavanje mestnih bližnjic.

Akcija Fotoorientacija Mestne zveze tabornikov Ljubljana, ki poteka že vrsto let, je dober primer, kako lahko mesto vsako leto odkrivamo znova, z novo perspektivo. Vsakoletno uvajanje druge teme naredi akcijo vsakič znova drugačno. Morda se nam zdi, da mesto dobro poznamo, vendar nam prav tovrstne akcije, ki skušajo urbani prostor vsako leto prikazati na čim bolj raznolik način, dokazujejo nasprotno - svoje mesto lahko spoznavamo vsakič znova ter z njimi bogatimo svoje že obstoječe znanje našega vsakdana.

Foto: Jerneja Videmšek

Opazujejo nas!

Si na sprehodu po mestu ali med ogledovanjem trgovinskih izložb kdaj imel občutek, da te nekdo opazuje, da nekdo spremlja vsako tvoje dejanje?

Leta 1949 je angleški pisatelj George Orwell napisal zanimiv roman z naslovom *1984*. V njem je zasnoval lik Velikega Brata (Big Brother), voditelja Oceanije, ki je videl in vedel vse, na različne načine ves čas nadzoroval svoje podanike. Knjiga je bila že ob izidu dobro sprejeta, s časom pa je postala zagotovo eno najbolj prepoznavnih del dvajsetega stoletja z mnogimi pop-kulturnimi referencami. Med najbolj znanimi je seveda nizozemski resničnostni šov Big Brother, ki je bil leta 2007 prvič predvajan tudi v Sloveniji.

1984 se vedno znova izkaže kot zelo aktualno čtivo - npr. ob razkritjih Eda Snowdna, da Agencija za nacionalno varnost o državljanih Združenih držav zbira ogromne količine podatkov. Ali bolj aktualno lani, ko je ameriška novinarka Kellyanne Conway prvič na televiziji uporabila izraz "alternativna dejstva" ter s tem Orwellov roman za nekaj časa ponovno izstrelila na vrh Amazonove prodajne lestvice. In roman spet postaja aktualen v nekem drugem kontekstu. Policijskem ali državnem nadzoru v mestih.

Nadzorne kamere v Ljubljani niso ravno pogoste. Nekaj je cestnih, nekaj privatnih varnostnih. Vsaj jaz se med hojo po mestu ne počutim ravno neprijetno nadzorovan. Precej drugače je na primer v Londonu, kjer naj bi bilo postavljenih okoli pol milijona nadzornih kamer, povprečen meščan pa naj bi bil posnet okoli 300-krat na dan. Najhuje pa je na Kitajskem.

Pomembna razlika je že v dejstvu, da na Kitajskem zaradi specifičnega politične ureditve veliko večino kamer (več kot 200 milijonov po državi) nadzoruje policija in posredno država. (V Londonu je situacija drugačna: večino kamer si lastijo podjetja in zasebniki.) Poleg tega na Kitajskem

Foto: Adrian Pingstone Pingstone

uporabljajo tudi srhljivo bolj napredno tehnologijo. Po poročanju angleške medijske hiše BBC je večina kamer v kitajskih mestih opremljenih s tehnologijo prepoznavanja obrazov, nekatere pa lahko določijo celo približno starost, etnično pripadnost in spol posameznika.

Tako lahko izdelajo velikansko bazo podatkov, ugotovijo, kdo uporablja kateri avto, s kom se družijo, kje živi in to samo s pomočjo kamer na ulicah. BBC-jev novinar je naredil eksperiment: policiji je dal svojo fotografijo, se odpeljal na naključno lokacijo v mestu in se začel sprehajati proti najbližji avtobusni postaji. Le sedem minut je trajalo, da ga je policija izsledila in prišla.

Drugod po svetu seveda ni tako hudo in verjetno še dolgo ne bo. Tudi kitajske oblasti svoje početje opravičujejo z željo po nadzoru kriminala in terorizma. "Zgledni državljani" se nimajo česa bati. A prav ta trditev je lahko zelo nevarna. Sistem, ki danes pomaga preprečevati teroristični napad ali rop, lahko v drugačnih političnih okoliščinah služi preganjanju drugače mislečih, tujcev, manjšin.

Vid svetuje: Če boste v YouTube upisali *China: the world's biggest camera surveillance network - BBC News*, boste našli zelo zanimiv video o Kitajskem nadzoru s kamerami. Zanimiv pa je tudi članek, objavljen v Dnevniku, ki ga najdete na tej povezavi: <https://www.dnevnik.si/1042817091>.

Zakaj gredo zaposleni v pisarnah v službenem času bivakirat?

Čemu se pravzaprav odpravimo na bivak, čemu gradimo signalne stolpe? Se za vsem tem skriva kaj več kot le nekaj zvezanih sušič?

Ko sem včeraj legel k svojemu popoldanskemu počitku, je mimo moje gozdne kočice prišla skupina odraslih brez rutic, opremljenih za bivakiranje. Kaj so počeli?*

Taborniki smo edinstveni. Smo čudni. Ampak to nas dela posebne, na kar smo lahko ponosni. Ste se kdaj vprašali, zakaj vam ni problem iti bivakirat s svojim vodom? Komaj čakate, da boste skupaj odšli na taborjenje? Vam orientacijska tekmovanja niso v nadlogo? No, tudi če ste na kakšno vprašanje odgovorili negativno, to ne pomeni, da niste pravi taborniki.

Dejstvo je, da taborniki znamo sodelovati med seboj in nam ni problem organizirati različne dogodke, od taborjenj do taborniških izletov. Kar vam bo zelo prav prišlo tudi v službah. Ste se kdaj vprašali, česa ste se naučili, ko vam je vodnik rekel, da morate skupaj postaviti bivak in skuhati golaž? Verjamem, da ne. A verjemite mi, da imajo lahko osnovne taborniške veščine velik učinek na vaše znanje.

Seveda ne govorim o istem znanju, kot ga pridobite v šoli. Če boste znali postaviti signalni stolp, to ne pomeni, da boste imeli pri matematiki boljše ocene.

Govorim o znanjih in veščinah, ki jih šola ne uči. Ste že kdaj delali seminarsko nalogo z nekom, ki je tabornik že več let, ali pa z nekom, ki to ni? Sam sem že v srednji šoli opazil veliko razliko. Zakaj? Taborniki vedo, kako stvari organizirati in se jih lotiti v praksi. Vemo, da sami težko kaj velikega ustvarimo. Tega se naučimo pri postavljanju signalnega stolpa. Če ekipa ne deluje kot eno, če nimaš prijatelja, ki mu zaupaš, da je dovolj trdno privezal prečko, če nimaš kolega, ki pomaga signalni stolp vzdigniti, bo signalni stolp težko stal. In te veščine so tiste, ki pridejo v življenju še kako prav.

Pa da se vrnem k zgodbi iz naslova. Kaj je skupina odraslih ljudi, ki niso taborniki počela v gozdu? Ravno to. Iskali so medsebojno zaupanje. Iskali so povezanost. Saj le tako lahko v službi delujejo kot eno in ustvarijo velike zgodbe. Ne verjamete? Bill Gates, ustanovitelj in večinski lastnik Microsofta (eden najbogatejših Zemljanov), je sam priznal, da mu je taborništvo dalo veliko znanja o tem, kako voditi ljudi in kako delovati v skupini. Ravno po zaslugi spanja v bivakih, kuhanja golažev in postavljanja signalnih stolpov.

*Zgodba je resnična!

Kako postati gverila ulični umetnik

Kolikokrat ste se sprehajali po kakšnem večjem mestu in videli zanimive ulične umetnine, ki mogoče niso bile samo grafiti? Če bi tudi sami radi ljudem polepšali dan na podoben način, berite dalje.

Gverila art je ulično umetniško gibanje, ki se je najprej pojavilo v Veliki Britaniji, potem pa se je razširilo po vsem svetu. Predstavljenih je 8 načinov, kako postati gverila ulični umetnik.

1. Pusti samolepilni listek z navdušujočim citatom ali zanimivo risbico na naključnem mestu.

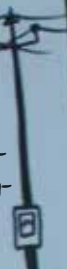

2. Ročno izdelano razglednico pusti v svoji najljubši knjigi iz knjižnice

(lanko je že naslovljena na www.postsecretcommunity.com/news-faq/mail-secrets).

3. Na telefonske in električne drogove priprni polaroidne fotografije posnete s polaroidom (ali pesnitev ali risbico).

4. Pusti origami živalice na naključnih javnih kofičkih (na mizici v kavarni).

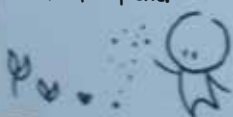
5. Yarn bomb - obstaja celotna podkultura yarnbombinga. Poguglaj!

6. Napolni ovojnico z zanimivimi stvarmi, jo naslovi "zate" in jo pusti na klopci v parku.

7. Zasadi semena v zapuščena korita v mestu in ustvari instant vrtničke.

8. V zavijalni papir zavij naključne objekte (kos za smeti, klopco), dodaj še pentljo in svetu podari darilo.

Gverila ni vandalizem, je ulična umetnost, vendar je med njima tanka meja.

Gverila je lahko prijetna popestritev na faborniških akcijah, izobraževanjih ali tudi popestritev za širšo javnost. Pomembno je, da se širi pozitivno sporočilo in da naključnemu posamezniku polepšaš dan.

Orientacija po cestah, med zgradbami, po pločnikih?

Taborniki se večino svojega časa zadržujemo v naravi, kjer je gibanje po gozdovih in travnikih zelo prijetno. Naše aktivnosti pa se odvijajo tudi v urbanem okolju, kar nam orientacistom nudi veliko izzivov.

V naselju, kjer je stavba enaka stavbi in ulica ulici, je orientacija še kako pomembna. To med drugim spoznamo tudi, ko se odpravimo na izlet v kakšen neznan kraj ali večje mesto. Dandanes je sicer pogosto, da imamo v roki telefon z Google zemljevidom in le sledimo modri puščici. Za zabavnejše se ponavadi izkaže raziskovanje tujega kraja s pomočjo natisnjene zemljevida (npr. turistične karte), kjer si lahko označimo izbrane znamenitosti (kontrolne točke) in končni cilj (npr. hostel). Je pa potrebnega kar nekaj orientacijskega znanja, da se znajdemo v okolju, najdemo najboljšo pot za ogled vseh znamenitosti in najdemo izbrani cilj.

Kako trenirati orientacijo v mestu?

Podobno kot v naravi – potrebujemo osnovne pripomočke in ustrezne karte. Državna topografska karta merila 1 : 25000 je manj primerna, saj ima premajhno merilo. Tako na njej ne moremo razbrati posameznih stavb, ulic, križišč. Veliko uporabnejše so karte večjega merila, npr. orientacijske karte. V večjih mestih so nam na voljo tudi turistične karte, ki jih največkrat lahko dobimo zastonj v turističnem centru. Na teh kartah se lahko sprehajamo, pripravimo krajše in daljše orientacije, najdemo nakrajšo pot med krajem taborniških srečanj in gozdom ali parkom itn. Turistične karte in urbano okolje sta primerna za učenje orientacije. GG-ji naj bi znali pravilno izbirati smeri

v križiščih in slediti linijskim objektom (npr. cesti, daljnovodu). Za to so mestne ulice nadvse primerne. Vendar moramo biti posebej pozorni na varnostni vidik - prej razmislimo, kako prometne so ceste, ki jih bodo morali otroci prečkati na progi.

"Pojdi dol!" "Kam je dol?"

Urbano okolje je tudi nadvse primerno za mobilno orientacijo. Ta izgleda tako, da dva tekmovalca tekmujeta v paru in sta na vezi po telefonu. Prvi tekmovalec je stacioniran na mestu (npr. v taborniški sobi) ter ima karto z označenimi kontrolnimi točkami in začetno lokacijo drugega tekmovalca. Drugi tekmovalec pa mora pobrati kontrolne točke v naravi. Tekmovalec s karto daje navodila tistemu brez nje in mu govori, kam se mora premakniti, da bo našel kontrolno točko. Pri tem je pomembno, da na karti spremlja, kam se premika drugi tekmovalec. Tisti na terenu pa mora dajati povratne informacije tistemu s karto, kako daleč se je že premaknil. Oba morata podajati precej dober opis poti, da se ne izgubita. Kaj je pomembno pri opisu poti? Če tisti s karto reče drugemu, naj gre gor, ta ne ve, kam je to. Če pa mu reče, naj gre proti severu in ima drugi tekmovalec kompas, se bo obrnil v pravo smer. Oba morata spremljati smer gibanja in razdaljo. Le tekmovalca, ki bosta govorila skupni jezik, bosta našla vse kontrolne točke.

Česa tabornik ne sme pustiti doma

Se ti je že kdaj zgodilo da te je nepričakovano ujela nevihta? Si si kdaj za malico želel namazati kruh ali razrezati jabolko, pa nisi imel ničesar, s čimer bi to naredil? Ali si kdaj dobil žulj ali majhno ureznilo in nisi imel ničesar, s čimer bi si pomagal?

Tabornik je vedno pripravljen, je dobro znan rek. Ob tem bolj ko ne pomislimo na tabornika v naravi, sredi gozda, ki se je izgubil, vendar ni problema, saj je pripravljen. Ima kompas in opremo za bivač, torej se bo že znašel. Kaj pa, ko se taborniki preselimo iz narave v urbano okolje? Vsakodnevno hodimo v šolo, na fakulteto, službo ali po opravkih, kako smo pripravljene takrat?

Predstavljam vam bom nekaj stvari, ki jih navadno nosim s seboj v žepih ali v nahrbtniku in pridejo zelo prav v najrazličnejših situacijah. Poleg telefona, denarnice in ključev imam s sabo še naslednje:

Žepni nož

Navadni "švicar" je zelo priročna stvar, še posebej, če ima poleg noža tudi škarjice. Lahko nam pomaga odpreti trpežne embalaže, z njim lahko narežemo kruh in sadje ali si namažemo namaz. Večina žepnih nožev ima tudi odpiralce za steklenice in konzerve, kar nam lahko pride prav, ko želimo odpreti npr. konzervo tune in ne najdemo odpiralca.

Lepilni trak

Zgodi se, da odpremo vrečko oreščkov, ki je ne pojemo do konca, in jo spravimo v nahrbtnik. Pozneje pa ugotovimo, da oreščki zdaj ležijo vsepovsod. Podobne ali drugačne primere lahko velikokrat reši kos lepilnega traka. Jaz osebno nosim s seboj trpežni lepilni trak oz. "duct tape", ki sem ga ovil okoli stare plastične kartice. To imam skupaj z vrečko obližev, papirja in pisala v zadnjem žepu.

Obliži, papir in pisalo

Za oskrbovanje manjših ran ali žuljev imam v majhni vrečki nekaj različnih obližev in krpic za razkuževanje. Da lahko kaj zapišem, imam poleg še zložen list papirja in pisalo. Pisalo, ki ga imam jaz, je

samo skrajšan vložek kemičnega svinčnika. Seveda si lahko danes stvari zapišemo kar na telefon, vendar je prednost papirja, da lahko pustimo sporočilo tudi komu drugemu ali po njem kracamo, ko nam je dolgčas. Najboljše pa je, da se papirju ne more izprazniti baterija, kot se lahko telefonu.

Pelerina

Tiste dni, ko nas iznenada preseneči nevihta, je zelo uporabno imeti v nahrbtniku pelerino. Najlažje in najmanjša je preprosta plastična pelerina, ki pa ni kaj preveč trpežna in je ponavadi za enkratno uporabo. Boljše je, če investiramo v pelerino za večkratno uporabo, ki se dandanes že dajo zložiti na zelo majhno površino, tako da ne vzamejo preveč prostora v nahrbtniku.

Tako, upam, da boste od sedaj naprej bolj pripravljeni na vsakodnevne situacije, ki se lahko pripetijo in boste tako taborniki vedno pripravljene tudi v urbanem okolju.

Stroganov v enem loncu

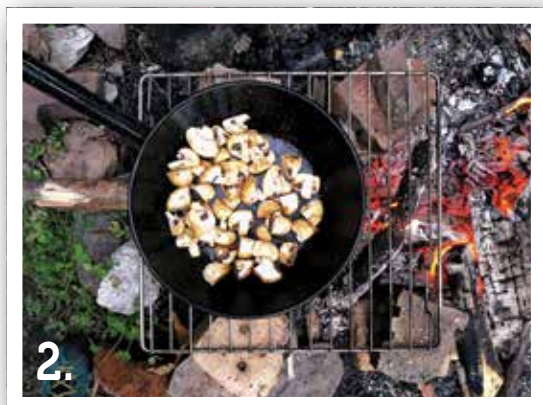
Sestavine: goveji zrezek, 250 g gob, čebula, goveja jušna kocka, voda, omaka Worcester, 200 g širokih rezancev, kislá smetana, timijan, sol, olje

Potrebščine: lonec oz. velika ponev, kuhalnica, deska, nož, vilice, manjše skodelice

Čas priprave: 60 minut

Za začetek spečemo meso; zrezek posolimo, v posodi pa segrejemo olje. Pazimo, kako ga pečemo, da ne bo presuho in trdo. Meso nato prestavimo v drugo posodo, kjer še malo počiva. Gobe očistimo in razrežemo na četrtine ter jih v posodi, kjer smo pekli meso, dušimo in redno mešamo približno pet minut.

Gobam dodamo nasekljano čebulo in dušimo nadaljnjih pet minut. Ves čas mešamo in pazimo, da se čebula ne prismoči. Po potrebi poskrbimo za manjši ogenj ali posodo prestavimo tja, kjer je manj vroče. K čebuli in gobam zlijemo približno 300 ml vode ter dodamo zdrobljeno govejo jušno kocko, žlico omake Worcester in timijan. Dobro premešamo in pustimo, da zavre.

Ko omaka zavre, dodamo testenine, pred tem damo nekaj žlic omake na stran. Poskrbimo, da so vse testenine prekrite z omako, saj tako zagotovimo enakomerno kuhanje. Kuhamo, dokler se testenine ne zmehčajo, in vmes večkrat premešamo. Ko so testenine kuhane, posodo odstranimo z ognja.

Polovico kislé smetane zmešamo z omako, ki smo jo dali na stran. To bo dvignilo temperaturo kislé smetane in zagotovilo, da se lepše zmeša z jedjo. To mešanico dodamo k testeninam, dobro premešamo in dodamo še preostalo kisló smetano. Če nismo pretirani navdušenci nad kisló smetano, je lahko porabimo tudi manj. Za konec le še narežemo pečeno meso na manjše kose, ga vmešamo v jed in glede na naš okus dodatno začинimo.

Pisani klobučki ob poti

Jesen v gozdovih poskrbi za pestro paleto barv, ki nas vabijo na sprehod. Poleg pisanega listja in plodov nas ob poteh spremljajo tudi gobe vseh barv in oblik, ki v tem letnem času še posebej izstopajo.

V jesenskem času se marsikdo odpravi v gozd s košaro in namenom nabiranja plodov in gob ter kasnejšega uživanja. Uživanje gob ponavadi ne predstavlja posebne nevarnosti, razen če smo jedli gobe, ki jih ne poznamo. V takšnem primeru se pogosto pojavi slabost ali zastrupitev.

Nasveti pri uživanju gob:

- Uživajte samo tiste gobe, ki jih res poznate.
- Če niste prepričani, da so gobe užitne, jih ne konzervirajte in zmrzujte.
- Pravila za razlikovanje med užitnimi in strupenimi gobami ni.
- Ne uživajte starih, črvivih in plesnivih gob.
- Ne uživajte gob v prevelikih količinah.

Simptomi zastrupitve

Po zaužitju neužitnih gob se simptomi zastrupitve lahko pokažejo hitro ali nekaj dni po zaužitju. Daljši kot je inkubacijski čas, bolj nevarna je zastrupitev.

Vsako zastrupitev z gobami moramo vzeti kot nujen primer. Če se simptomi pokažejo več kot dve uri po zaužitju gob, je treba takoj v bolnišnico. Med čakanjem moramo zastrupljencu nuditi prvo pomoč. Če imamo doma še ostanke gob, ki smo jih jedli, jih vzamemo s sabo, saj so ključnega pomena pri zdravljenju zastrupljenca. Vse užitne gobe pa bodo, če so pokvarjene, povzročale bruhanje, slabost, napenjanje, diarejo, bolečine v trebuhu.

Prva pomoč pri zastrupitvi z gobami

Čim prej spravimo vsebino iz želodca. Velikokrat za to poskrbijo gobe same, včasih pa nam pomaga tudi

kozarec tople vode s soljo. Ne smemo piti mleka ali alkohola, saj s tem še pospešujemo zastrupljanje. Zelo priporočljivo je piti živalsko oglje, saj veže strupe nase. Zastrupljenec naj leži pri miru in naj bo toplo pokrit. Pri hudih reakcijah pomagajo tudi hladni obkladki na čelo. Priporočeno je piti veliko nesladkanega čaja, ki pomaga pri dehidraciji zaradi bruhanja in diareje.

Gobe glede na užitnost delimo v štiri vrste: užitne, pogojno užitne, strupene in smrtno strupene.

V Sloveniji poznamo okoli 30 vrst smrtno strupenih gob:

- zelena mušnica (*Amanita phalloides*),
- listna livka (*Clitocybe candicans*),
- poljska koprenka (*Cortinarius orellanus*),
- jesenska kučmica (*Galerina autumnalis*),
- pomladanski hrček (*Gyromitra esculenta*),
- pogubni dežničnik (*Lepiota helveola*).

Strupi teh gob vplivajo na jetra, ledvice, živčevje, prebavila in krvni obtok.

Nekaj vrst strupenih gob v Sloveniji:

- rdeča mušnica (*Amanita muscaria*),
- vražji goban (*Bolitus satanas*),
- lepa griva (*Ramaria formosa*),
- navadna žvepljenača (*Hypholoma fasciculare*),
- rdečkasta razcepljenka (*Inocybe erubescens*).

Naštete strupene gobe povzročajo zastrupitve prebavil, razen rdečkaste razcepljenke in rdeče mušnice, ki povzročata zastrupitev živčevja.

Veliko gob, ki jih najdemo v naših gozdovih je strupenih, zato pred odhodom "v gobe" ne bo odveč, če se pozanimamo, katera goba je užitna in katera ni, ali o tem poizvemo kaj več pri lokalnih gobarskih društvih.

Astronomija urbanega okolja

Urbano okolje pomeni veliko luči. Veliko luči pa pomeni bolj malo astronomije. Zato se astronomi podajo na svoja nočna opazovanja čim dlje od urbanega okolja in mestnih luči. No, če se že res ne morete spraviti ven iz mesta, pa bi se radi šli astronomijo, potem boste morali sprejeti kar nekaj kompromisov. Smog, ki je tudi spremljevalec mest, je še hujši ubijalec astronomije kot luči. Takrat je najbolje, da vse skupaj spakiramo in gremo spat. Ali se odločimo in gremo na kakšen bližnji hrib. V tem primeru je lahko smog celo koristen, saj zasenči luči iz doline in pripravi skoraj najboljše pogoje za opazovanje. Ampak vrnimo se v mesto. Mesta so idealna za promoviranje astronomije, kajti radovedni javnosti lahko hitro omogočimo pogled skozi teleskop. Zelo primerna so javna opazovanja astronomskih pojavov, kot so sončni ali lunini mrk, prehodi planetov čez sončevo ploskev ali planetov ter ostalih svetlejših nebesnih teles v nočnem času. Luna je idealna tarča za mestnega astronoma. Praktično nobenega znanja astronomije ne potrebujemo. Zapomniti si moramo le, če se Luna debeli, jo najdemo na nebu zvečer, če upada, pa je na nebu zjutraj. Luna je proti Zemlji obrnjena vedno z isto stranjo. Terminator je črta, ki loči temno stran Lune od svetle. In prav tisto, kar se nahaja na terminatorju, je najbolj zanimivo. Pomagamo si lahko z daljnogledom ali teleskopom. Opazili bomo morja, kraterje, gorovja, doline, razpoke. Vsak krater, vsaka razpoka ima svojo zgodbo. Na Luni lahko najdemo veliko podrobnosti

in mestnemu astronomu raziskovanje Lune lahko služi kot dobra alternativa ostali astronomiji. Poleg Lune lahko iz mest opazujemo tudi najsvetlejše planete. Trenutno je najbolj aktualen rdeči Mars, ki ga najdemo zvečer na jugu. Včasih se tudi v mestih zjasni in lahko v objektiv ujamemo tudi zanimivega svetlega obiskovalca.

Luna je idealna tarča opazovanja mestnih astronomov. Na njenem terminatorju je vsak dan kaj novega.

Komet Panstars je bil spomladi 2013 tako svetel, da je bil viden tudi iz mest. Ta slika je bila posneta iz Ljubljane.

Izvidniki sveta

Si se kdaj vprašal, zakaj je skavt pravzaprav izvidnik, kako je izvidništvo povezano s sodobnim taborništvom? Odkrij pomen izvidniških veščin danes.

Veščine opazovanja, zasledovanja in sklepanja so bile v času Baden-Powlla tiste sposobnosti, v katerih je želel, da bi se urili vsi mladi. Pomembnost teh sposobnosti se odraža tudi v angleškem poimenovanju pripadnikov organizacije *scouts* ali *izvidniki* v slovenskem prevodu

"Skavtstvo je vrhu tega namenjeno dečkom vseh narodnih slojev in se lahko vrši tako v mestih kakor na kmetih" (Baden-Powell 1932: 3).

Med dejavnostmi, o katerih Baden-Powell piše v svojih delih, sta opazovanje in iskanje sledi tista, ki ju je na precej podoben način možno izvajati tako na podeželju ali urbanem okolju. V knjigi *Skavt: navodila za vzgojo dobrih državljanov* (135) je zapisal, da sta "opazovanje in sklepanje velike vrednosti za mladega državljana. Hitrost otrok v opazovanju je prislovična; z odraščanjem se pa zmanjšuje, glavno zato, ker prve izkušnje budijo pozornost, ponovljene pa ne."

V nadaljevanju je zapisanih nekaj misli Baden-Powlla o opazovanju.

Kaj Baden-Powell pravi o izvidnikih?

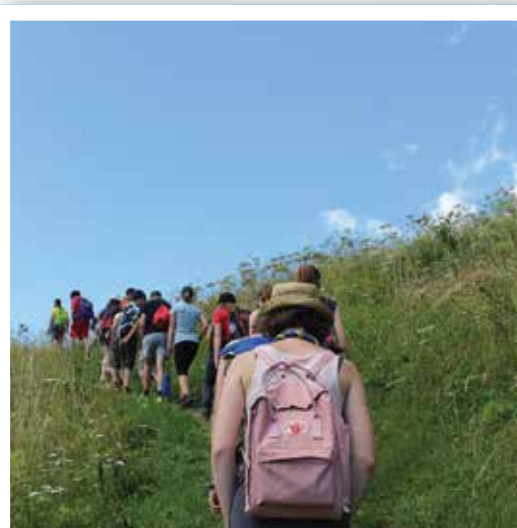
"Skavt (angl. Scout) je, kot morda veste, v vojski navadno vojak, ki je zaradi bistrosti in poguma izbran, da hodi pred drugimi, poskuša ugotoviti, kje

je sovražnik, in o tem poroča poveljniku. Toda poleg vojaških obstajajo tudi mirnodobni skavti - ljudje, ki v času miru opravljajo delo, za katerega je potreben prav tak pogum in iznajdljivost. Gre za izvidnike sveta. Življenje izvidnika je veličastno, ne more pa ga živeti kar vsak, če se na to ni posebej pripravil. Tisti, ki so v tem najboljši, so se izvidništva oziroma ogledništva naučili, ko so bili še fantje. Ogledništvo je dejansko uporabno v katerem koli načinu življenja. Eden slavnih znanstvenikov je nekoč rekel, da je ogledništvo dragoceno za človeka, ki se bo posvetil znanosti. Nek ugleden zdravnik pa je poudaril, kako nujno za zdravnika ali kirurga je, da, tako kot oglednik, opazi majhne znake in prepozna njihov pomen" (Baden-Powell 1997: 17-18).

V opazovanju se lahko tudi urimo, zato navajam nekaj Baden-Powllovih primerov dejavnosti in/oziger, v katerih se lahko preizkusite tudi sami.

Izvidništvo v mestu

"V mestu naj dečki gredo po ulicah z nalogo, da si ogledajo različne trgovine in zapomnijo njihov vrstni red. Dečki naj si zapomnijo tudi pomembna poslopja, da jih lahko uporabijo kot trdne točke, kot tudi različne ovinke na cestah, imena cest in druge podrobnosti. Prvič naj gre z njimi vodnik, da jim

pove kako naj vadijo, pozneje naj jih same razpošlji in izprašuje podrobnosti ob povratku. Vrednost vaje se še poveča, ko v zemlje položiš nekaj znakov, na primer gumbe, vžigalice, ki naj jih člani opazijo, poberejo in pokažejo ob prihodu nazaj" (Baden-Powell 1932: 135).

Opazovalne igre

Brzi sli

"Skavta se pošlje na neko določeno točko, npr. na pošto v bližnjem kraju. Tam si da udariti na listič poštni pečat in se vrne. Druge skavte lahko njihov vodja tako razpostavi, da nadzirajo pota in steze ter ga ovirajo, da bi prišel na določeno mu mesto, ali nihče se ne sme približati pošti na manj kot dve sto metrov. Brzi sel se lahko obleče, kakor hoče, in potuje lahko, kakor se mu ljubi" (prav tam: 58).

Izložbena okna v mestu

"Razsodnik vodi vod mimo šestih izložbenih oken in da pri vsakem oknu pol minute časa; potem pa vsakemu dečku svinčnik in karto z naročilom, naj po spominu napiše, kaj je videl, npr. v tretjem in petem oknu. Kdor največ predmetov pravilno navede, tisti igro dobi. Lahko se napravi tudi tekma, pri kateri tisti igro ponovijo, ki so jo izgubili; na ta način se najslabši največ vadijo" (prav tam: 147).

Določitev mesta

"Predloži nekaj fotografij ali skic predmetov iz okolice, ki jih morajo poznati vsi skavti, ako imajo odprte oči, npr. križišča, čudno okno, cev za odtekanje deževnice, vremenskega petelina, odsev v vodi (ugibanje o predmetih, ki ga povzročajo). O teh opazovanjih se lahko napravi tekma med dvema posameznikoma ali med vodoma" (prav tam: 147).

Za razmislek

Ali opaziš spremembe v naravi?

Ali opaziš spremembe pri svojih članih?

Ali opaziš kdaj so veseli, žalostni itn.?

Kako lahko kot vodnik postaneš še bolj pozoren na spremembe pri svojih članih?

S katerimi dejavnostmi lahko še bolj spodbudimo večino opazovanja med člani?

Literatura

Baden-Powell, R. *Skavt: navodilo za vzgojo dobrih državljanov*. Ljubljana, Merkur, 1932.

Baden-Powell, R. *Skavtstvo za fante: priročnik za odgovorno državljanstvo*. Ljubljana, ZSKSS, 1997.

Od Brisbane do Tartuja

Se gremo v mestu lahko taborništvo?

Foto: Matic Pandel

Povsod, kjer so danes mesta in urbani kraji, je bila včasih narava, samo gozdovi, samo travniki, mogoče pustinja itn. Človek je naravno okolje preoblikoval sebi uporabno in udobno. Pri čemer je vedno izhajal in še vedno izhaja iz (naravnega) okolja, ki ga obkroža, vzame idejo in jo preoblikuje. Bralec, vabljen, da v nekaj minutah obkrožiš celotni planet in spoznaš mestne taborniške dejavnosti. Namigov za slednje ne bo manjkalo.

V Brisbanu (Avstralija) je ura 8.00. Noah se je zbudil. Danes je moral vstati bolj zgodaj kot navadno, saj mora biti ob 9.30 že na Alice Street. Tam se namreč dobijo z vodom, svoj vodov izlet bodo začeli z obiskom enega od mestnih botaničnih vrtov. Ko so se z vodnikom odločali, kam bi odšli na izlet, so iskali kraj, kjer lahko vidiš in spoznaš veliko različnih rastlin. Spraševali so se, ali obstaja možnost, da bi v živo videli vrste, ki rastejo daleč stran od njihovega doma; ki rastejo mogoče v Braziliji. Kar nekaj časa so se ukvarjali z vprašanjem, kako bi dobili ves denar, ki ga potrebujejo za pot v Brazilijo, da ostalih stroškov sploh ne omenjajo. Kar naenkrat pa so vsi dobili obvestilo na telefon, da je nekdo poslal sporočilo v njihov skupni pogovor. Bila je spletna povezava, ki je vodila na informacije o **botaničnih vrtovih** v Brisbanu, pošiljatelj ni bil nihče drug kot njihov vodnik Nick. Spogledali so se, nasmejali in točno vedeli, katera bo njihova prva točka vodovega izleta čez nekaj tednov.

V Kaohsiungu (Tajvan) je ura 16.30. Na telefonski liniji sta Chen in Chang. Medtem ko se Chen poti po mestnih ulicah in išče kontrolno točko, Chang skuša spremljati njeno pot po zemljevidu, saj ji lahko le tako najbolj učinkovito pomaga. Ljudje sicer malo čudno pogledujejo, zakaj fant stoji z zemljevidom v roki in ga obrača v vse smeri, medtem ko ves čas govori po telefonu. Na drugem koncu mesta pa ljudem ni jasno, zakaj dekle teka gor in dol po ulicah, kot da bi nekaj iskala in do tega lahko pride samo, če bo učinkovito sodelovala s tistim, ki je na drugem koncu linije. Ob vsem tem se mimoidočemu smeje pod brki, saj se spominja, kako so pred nekaj leti prvič poskušali najti dobro alternativo orientaciji v naravi. In so jo, danes so **mobilne orientacije** ene najbolj pestrih orientacijskih dejavnosti.

V Fresnu (ZDA) je ura 13.00. Rachel je zelo vesela današnjih pomočnikov pri pripravljanju in razdeljevanju paketov hrane revnim. Danes ji bo namreč pri tem opravilu pomagal vod Poskočni svizci. Na prejšnjem vodovem srečanju so ugotovili, da lahko, če imaš srečanja v mestu, to s pridom izkoristiš za aktivno sodelovanje in povezovanje z različnimi društvi, organizacijami; pri čemer se medsebojno spodbujaš, se veliko novega naučiš ter si lahko še bolj učinkovit. Zaradi naštetih razlogov so se odločili, da bodo spoznali njim lokacijsko najbližjo **humanitarno organizacijo**, ki se ukvarja predvsem s problemi lakote na lokalnem in globalnem področju.

Foto: Pija Šarko

Foto: Pija Šarko

V Durbanu (JAR) je ura 15.00. Nelsona loči le še nekaj nadstropij do same strehe poslopja, od koder bo z zastavicami skušal oddati sporočilo v semaforju (ali Winklerjevi abecedi) nekaj deset metrov oddaljenemu Johnu. Poiskala sta namreč točko, od koder bo John lahko s pomočjo daljnogleda videl Nelsona na strehi. Odločila sta se, da tokrat poskušata s **signaliziranjem** z zastavicami, kasneje pa to nadgradita v oddajanje z lučko ali mogoče celo piščalko. Njun cilj je vsekakor najti najboljšo oddajno točko v mestu, mogoče jima bo uspelo priti na razdaljo stotih metrov ali celo več!

V Montrealu (Kanada) je ura 17.00. Popoldanska prometna gneča prihaja na svoj vrhunec. Prav tako pa so na vrhuncu z adrenalinom člani voda Kaotične kobilice. Vodnica Ann bo v nekaj trenutkih dala znak, da se lahko podajo vsak na svojo pot. Zanima jih, katero **prevozno sredstvo** je namreč najbolj uporabno v mestu. Od številnih kriterijev jim je ostala le še kategorija časa, ki je ena najpomembnejših pri prometu v mestu. Vsak od članov si je izbral svojega favorita, s katerim bo skušal priti prvi od skupnega starta do cilja. Vsa večja mesta ponujajo veliko različnih možnosti potovanja - od hoje, koles, avtomobilov, mestnih avtobusov, tramvajev, podzemnih, nadzemnih vlakov do mogoče ladij in še česa. Čez nekaj minut bodo Kaotične kobilice že vedele, katero možnost se najbolj spleča uporabiti za prihod na naslednje vodovo srečanje.

V Ljubljani (Slovenija) je ura 16.00. Vodnica Andreja je pred nekaj tedni razmišljala, kateri načini, poleg npr. ponazoritve strukture z naravnimi materiali iz parka Tivoli, še obstajajo, da bi otrokom približala **Zvezo tabornikov Slovenije**. In posvetilo se ji je, pravzaprav je rešitev ležala na Einspielerjevi 6. Odločila se je, da bo z vodom kar obiskala Zvezo. Obisk je napovedala, pisarna je pripravljena in Andrejin vod že nestrpno pričakuje, kaj se bo zgodilo za vrati številka 208.

V Concepciónu (Čile) je ura 11.00. Alejandro je pravkar startal še zadnjo ekipo na letošnjem **Mestnem izzivu**. Tokrat se bodo tekmovalci pomerili v iskanju in nujenju prve pomoči z AED, poskušali bodo poiskati najvišjega človeka v mestu in se fotografirati z njim, najti bodo morali najcenejši izdelek v mestu, zamenjati 2000 čilenskih pesov v čim več različnih svetovnih valut, poiskati najstarejšo stavbo v mestu, v mestnem parku narediti gugalnico, fotografirati čim več različnih prometnih znakov in (iz)vedeti njihov pomen, naštetih pet najpogostejših mestnih živali itn. Alejandro ve, da v mestu ne bo nikoli zmanjkalo izzivov za tabornike, pa če znova in znova ponavljajo akcijo.

V Petri (Jordanija) je ura 14.00. Raneem sploh ni mogla dočakati današnjega dne. Še vedno se spomni, kako so se z vodom nekaj vodovih srečanj nazaj kregali, katero ustanovo se v Amanu najbolj spleča obiskati. Nekdo je navijal za kino, spet drugemu so ljubši igralci na gledališkem odru, tretji bi želel samo poslušati orkester, četrtemu sploh ni do zvokov in raje zre v slike ali opazuje davno izgubljeno in ponovno najdene predmete, medtem ko ima peti že skoraj začasno prebivališče na naslovu mestne knjižnice. Na kratko, v mestih je za kulturo tudi institucionalno poskrbljeno. Vendar je povsem nekaj drugega, če imamo možnost, da spoznamo **Kulturo** v njenem "naravnem okolju". Takšna doživetja obogatijo še najbolj duhovno zatrtega človeka in iz njega zrabijo človečnost. Te misli so se spreletavale v Raneemini glavi, ko je stala pred Al Khazneh.

Foto: Pija Šarko

V Tartuju (Estonija) je ura 21.00. Voranc se bo po 24 urah končno lahko ulegel. Ko se je prijavil na akcijo **Bivakirajmo moderno**, ni vedel, da bo naslednji en dan postal eden najvznemirlivejših v njegovem življenju. Akcija je imela sicer sila preprosta navodila: individualno ali v paru morate priti v 24 urah čim dlje, denarja ali lastnih prevoznih sredstev ne smete uporabljati. Kdor pride najdlje, dobi potovanje v vrednosti zračne oddaljenosti v kilometrih (1 km = 1 €) od začetne točke do njegove končne točke. Koliko različnih ljudi je ogovoril, v koliko različnih jezikih ... Največja sreča pa je bila, ko mu gospodična dala zastoj letalsko karto od Brna do Rige. Takrat je začel razmišljati, da bi ponovno začel verjeti v dobre ljudi. Po pristanku je začel razmišljati tudi o tem, v kakšnem "bivaku" lahko pravzaprav sploh prespi; vsakršni hoteli, hostli, Airbnbji so namreč odpadli. Pa se je spomnil na dobri stari Couchsurfing. Ko je na platformi objavil svojo pot in problem (recimo raje izziv), se je kaj hitro oglasil fant iz Tartuja, da ga pride sam iskat z avtom in z njim deli svoj kavč ... Pred nekaj minutami je Voranc izvedel, da mu ni uspelo zmagati, kar mu v tem trenutku sploh ni pomembno, saj je spoznal, da se vedno najde pot, če se jo išče. In s temi mislimi je Voranc utrujen omagal na kavču.

V Tartuju je ura 22.00. V Petri je ura 22.00 in Raneem razmišlja, katero od čudes sveta bo obiskala naslednje. V Concepciónu je ura 16.00, Alejandro rezultate današnjega izziva pravkar objavlja na spletu; medtem Andreja v Ljubljani ob 21.00 prijateljci po telefonu vneto pripoveduje o današnjem srečanju. Ann se ob 15.00 v Montrealu pripravlja na današnje vodovo srečanje (katero prevozno sredstvo bo najhitrejše?). Nelson in John si ob 21.00 v Durbanu ogledujeta zemljevide mesta in iščeta še primernejši kraj za signaliziranje od današnjega. Na drugem koncu sveta, in sicer v Fresnu so k Rachel pravkar prišli današnji pomočniki, dogovorili so se namreč, da se dobijo ob 12.00. V Kaohsiungu Chen in Chang trdno spita, medtem ko kaže ura na njunih telefonih 3.00. V Brisbanu pa se že prebuja nov dan, Noah se bo prebudil šele čez nekaj ur, saj ga po napornem vodovem izletu že ne bo nihče budil ob 5.00.

Foto: Pija Šarko

Foto: Pija Šarko

Podobne zgodbe se dogajajo iz dneva v dan na vseh kotičkih Zemlje. Taborniki si vsakič znova postavljamo in premagujemo nove izzive. Vedno bomo nekatere dejavnosti lahko izvajali samo v naravi, vendar lahko določene stvari počnemo tudi samo v mestu. Ni kraj tisti, ki nam določa, koliko taborniški smo, ampak je taborništvo tisto, ki nam omogoča, da ga izvajamo in živimo ne glede na prostor in čas.

Taborništvo – način življenja

Miha Maček - Muc

Miha Maček - Muc je tabornikom dobro poznan, saj je že vrsto let aktiven na različnih taborniških področjih. Trenutno je starešina Mestne zveze tabornikov Ljubljane, hkrati pa se udeležuje tudi na zvezni ravni. V intervjuju sva se pogovarjala o večnih taborniških vprašanjih in taborništvu v mestu.

Ali rast članstva povezuješ s kakovostnim delom oz. programom?

Rast članstva je neposredno povezana s kakovostnim delom. Če tega ni, rod pod nobenim pogojem ne bo rasel, niti mu ne bo uspelo ohraniti enakega števila članov, kot ga je imel, ko so še delali kakovostno.

Program je samo ena komponenta dobrega dela, ki pa je nujna za to, da lahko pride do rasti.

Druga zelo pomembna komponenta, ki jo po mojem mnenju malce zanemarjamo, je recimo komunikacija s starši. **Če bodo starši videli, kako velik pozitiven vpliv (komunikacijske veščine, delo v timu,**

prevzemanje odgovornosti, vodenje) imajo taborniki na razvoj njihovih otrok, bodo naši veliki zavezniki.

Pomagali nam bodo pri komunikaciji s šolami, pridobivanju materialne ali finančne podpore ali "samo" pri prevozu PP-jev na rodov posvet. Verjetno je najbolj pomembno to, da bodo pri drugih starših zastavili za nas dobro besedo, kar spet pomeni rast članstva.

Mislím, da se rodovi premalo sprašujejo o tem, ali delajo kakovostno ali ne. Včasih je lažje zariti glavo v pesek in uporabiti klasični izgovor: "Saj smo samo prostovoljci." Ob tem pa upati, da se bodo stvari same od sebe obrnile na bolje. Pa se ne.

Si tudi oče, zaposlena oseba, vendar še vedno zelo dejaven v taborništvu. Se ti zdi, da je starejših tabornikov premalo? Kje vidiš, da bi lahko pomagali organizaciji oz. kako bi jih obdržali v naših vrstah?

Starejši taborniki bi morali nuditi podporo na dveh nivojih. Vsak rod bi moral imeti v svoji rodovi upravi bolj ali manj aktiven ščepec starejših tabornikov (beri: starost 30+). Njihove naloge bi morale biti predvsem podpirne v smislu omogočanja mlajšim generacijam, da se ukvarjajo primarno s programom in izobraževanjem. Če bi le bilo mogoče, bi poizkušali tudi omejevati izumljanje tople vode (za kar se včasih zdi, da je priljubljena taborniška dejavnost).

K sodelovanju bi morali ponovno pritegniti tabornike, ki so v organizaciji imeli vodstvene funkcije in so se zaradi pomanjkanja časa (služba, otroci) umaknili. Mislím, da bi marsikdo od njih bil pripravljen sodelovati pri kakšnem podpornem projektu, izobraževanju ali sestanku na nivoju občine/države, kar bi aktivnim generacijam omogočalo lažje delo. Pri čemer je nujno, da je med temi starejšimi taborniki in aktivnimi generacijami kakšna prej omenjena 30+ oseba, ki poskrbi za pravičen pretok informacij, da ne pride do trenj med: "Mi smo delali to tako, in tako bo tudi zdaj" ter: "Iz katerega muzeja si pa ti ušel?"

Aktiven si tudi na Zvezi tabornikov Slovenije. Zakaj se ti zdi pomembno, da so območja močna?

Zelo si želim, da bi rodovi v ZTS spoznali, da je močno in delujoče območje predvsem njim v korist. Prednosti so predvsem v lažji organizaciji dejavnosti za člane rodov, vidnejši promociji znotraj regije (od tega je odvisen tudi vpis in finančno materialna podpora rodovom), nudenje dodatnih vodstvenih izkušenj ljudem, ki so prerasli rodove okvirje in želijo kaj več preden se "upokojijo", ali pa zgolj pogled čez "planke" pri iskanju rešitev težav, ki so jih drugje že rešili. **Močna območja pomenijo močnejše rodove**

in posledično tudi večjo moč in vpliv taborniške organizacije v slovenskem prostoru.

I Včasih je lažje zariti glavo v pesek in uporabiti klasični izgovor: "Saj smo samo prostovoljci."

Vrniva se še malo k urbanemu taborništvu, MZT vsako leto organizira nekaj akcij, kjer ljubljanski (in tudi drugi) taborniki skačejo po mestu in naravi. Kakšen namen želite doseči z območnimi akcijami? Predvsem Taborniški feštival je akcija, ki doseže prav vsakega, tudi netabornika. Je namen promocija taborništvu?

Bistvo organizacije aktivnosti je v podpori delovanja ljubljanskih rodov. Na ta način imajo otroci na letni ravni zagotovljene štiri akcije: MČ imajo na voljo Vesela srečanja, GG gredo lahko na GG race, oboji imajo na voljo še Fotoorientacijo, Taborniški feštival in Žaboboj.

Glavni namen Taborniškega feštivala je še vedno zagotavljanje zanimivih delavnic za otroke. Organizacijski ekipi vsako leto v veliki večini primerov to uspe, nekateri rodovi pa žal vseeno ne razumejo, da recimo igranje spomina ali lepljenje testenin ni aktivnost, pri kateri večina otrok reče: "Tukaj se imam res super, naslednje leto moram spet priti." Vendar so vedno prisotni tudi rodovi, ki se zelo potrudijo, kar se kaže v velikem obisku otrok. In tako se spet vrnemo na to, česa rodovi (ne)razumejo, ko govorimo o kakovostnem delu z otroki. Že po tem, kakšne delavnice izvede posamezen rod na Taborniškem feštivalu, bi lahko na grobo ocenili, če dela dobro ali ne.

Potem sta tu še dva namena, ki po pomembnosti malce zaostajata za prvim. **Če želimo, da nas družba zazna in posledično priznava naše delo, moramo biti taborniki opaženi.** Taborniški feštival ima dobro medijsko pojavnost, aktivni smo tudi na drugih komunikacijskih kanalih (družbena omrežja, plakati, zasloni na mestnih avtobusih ...). Zadnja leta se tega dogodka udeleži več kot 2000 ljudi, kjer seveda še zdaleč niso vsi taborniki.

Zadnji, vendar nikakor ne najmanj pomemben namen, pa je kadrovske narave. Organizacija dogodka za toliko ljudi marsikateremu taborniku predstavlja prve izkušnje priprave in izvedbe velikih prireditev. Dobro opravljeno delo predstavlja pozitivne reference pri prevzemanju nadaljnjih izzivov znotraj organizacije.

Foto: Tjaša Jankovič

Vabilo soorganizatorjem državnih akcij v letu 2019

Čeprav smo šele dobro zakorakali v novo taborniško leto, se leto 2019 nezadržno približuje. Počasi se bliža tudi čas, ko se bomo dogovorili o soorganizaciji državnih akcij, kot sta državni mnogoboj in ROT. Objavljamo poziv za soorganizatorja državnih akcij ZTS 2019.

Rok za oddajo kandidatur je **15. oktober 2018**.

Poziv najdete na Stenčasu, svoje prijave pa lahko oddate na program@taborniki.si.

Po medvedjih sledeh

Taborniki se veliko gibamo v gozdu, tudi tam, kjer bivajo velike zveri - medved, volk in ris. V sodelovanju s projektom LIFE DINALP BEAR bomo izvedli brezplačno izobraževanje o velikih zvereh s poudarkom na medvedu in obnašanju v naravi na območju medveda. Izobraževanje bo potekalo v dveh delih - prvi del bodo predstavljale 2-urne delavnice konec leta, spomladi pa se bomo odpravili na enodnevni teren, kjer bomo v praksi z raziskovalci zveri spoznavali sledi in življenje živali. Izobraževanje je namenjeno vodnikom in vodjam enot, da bodo pridobljeno znanje širili med svoje člane ter to znanje s pridom uporabljali pri izvajanju dejavnosti v naravi. Več informacij še sledi, lahko pa se obrnete tudi na vodjo projekta Tadejo Pretnar (tadeja.rome@taborniki.si).

Jamboree malo drugače

Največja taborniška dogodba na svetu, Jamboree on the Air in Jamboree on the Internet, bosta letos potekala med 19. in 21. oktobrom.

Jamboree

on the Air - Jamboree on the Internet (JOTA-JOTI) je zabavna in vznemirljiva vsakoletna izkušnja za tabornike s celega sveta. Gre za super mednarodno izkušnjo z uporabo komunikacijske tehnologije (radioamaterski valovi ali internet) z namenom izobraževanja, promocije medkulturnih razlik, razvoja strpnosti, grajenja medsebojnih odnosov, mednarodne izmenjave izkušenj, timskega dela in grajenja občutka pripadnosti svetovnemu taborniškemu gibanju. Je brezplačno in široko dostopno potovanje po svetu ne glede na to, kdo si in od kod si.

Letošnji Jamboree on the Air poteka že 61., Jamboree on the Internet pa 22. zapored. Pri tem je vredno izpostaviti, da pred 22 leti internet še ni bil tako dostopen in široko uporabljan. Taborniki smo vedno bili napredna organizacija, ki je hitro pričela vključevati moderno tehnologijo v svoj program. V Sloveniji smo se taborniki v sodelovanju s katoliškimi skvati JOTA prvič organizirano udeležili leta 1992, že pred tem pa so se akcije udeležili posamezniki v lastni režiji.

V Rodu koroških jeklarjev se JOTA-JOTI udeležujemo že vrsto let. K sodelovanju smo povabili lokalni radioklub, ki nam je zagotovil radioamatersko opremo, internetno povezavo in samo znanje za izvedbo. Fantje iz kluba so bili zelo veseli sodelovanja, hkrati so nam pripravili tudi vrsto zelo zanimivih delavnic, npr. radioamaterski lov na lisico, kjer s pomočjo slušalk in sprejemnika iščeš skriti oddajnik, delavnice na temo Morsejeve abecede (člani so spoznali uporabno vrednost Morsejeve abecede), delavnice na temo elektrotehnike. Vsako leto so se naši člani povezali z mnogimi taborniki s celega sveta; povezali smo se že s taborniki z vseh kontinentov. Največja "trofeja" naših GG-jev je vzpostavljena veza s taborniki s Kiribatov, otočjem v Tihem oceanu.

Kako se lotiti JOTA?

1. Povežite se z lokalnim radioamaterskim klubom. Zelo bodo veseli vašega povabila, saj je njihovo poslanstvo širjenje radioamaterske dejavnosti med mladimi. Radioklub bo poskrbel za tehnično opremo.

Poiščite vam najbližji radioklub ali radioamaterja.

2. Na JOTA se registrirajte prek spletne strani jotajoti.info.

3. Prek Facebook strani JOTA-JOTI Slovenija sporočite drugim rodovom v Sloveniji, da boste prisotni tudi vi. Zelo zanimivo je na valovih srečati tudi tabornika iz Slovenije.

Kako se lotiti JOTI?

1. Potrebuješ računalnik, pametni telefon ali tablico in internetno povezavo.

2. Vzpostavi Skype, Facebook, Twitter ali IRC dostop.

3. Obišči spletno stran jotajoti.info/scoutlink, kjer najdeš navodila za pridružitve pogovoru.

4. S starejšimi se pogovori o varni uporabi interneta.

Za podrobne informacije glede JOTA-JOTI lahko prek Facebooka kontaktirate koordinatorske v Sloveniji: Rok Pandel, Rod Podkovani krap in Rok Franc, Rod koroških jeklarjev.

Taborniki.si v novi podobi

Prejšnji mesec smo lahko prvič čisto vsi, taborniki in netaborniki, brskali po svežih spletnih straneh. V prispevku o tem, kaj je bilo narejenega do sedaj in kaj nas še čaka.

V mesecu septembru so zaživele naše nove spletne strani. Ker z njimi nagovarjamo zunanjo javnost, smo skušali čim bolj plastično predstaviti taborništvo, od tega, kdo smo in kaj počnemo, do tega, zakaj in čemu sledimo. Vse na poljuden, netaborniškemu svetu razumljiv način. Naše poslanstvo in dejavnosti želimo predstaviti kot zgodbo, prilagojeno digitalnemu kanalu - besedila zato dopolnjujemo z video materiali.

Naš cilj je prepoznavnost in razumevanje naših vrednot ter načina delovanja, nastopamo enotno, kot taborniki, in ne kot Zveza ločena od rodov. Srce strani je podstran o taborništvu, kjer pojasnjujemo, kakšen je naš način dela, kaj pomeni taborniški program in kakšen sistem izobraževanja imamo. Predstavljamo tudi, kako smo organizirani. Pri tem so pomembne mini strani taborniških rodov.

Ker nastopamo enovito, smo želeli predstaviti vse rodove ZTS. Čez poletje smo zbrali kontaktne podatke in kratke opise, koga, kdaj in kako sprejemate. Vse skupaj je povezano v iskalnik, ki omogoča iskanje rodu glede na območje. Obiskovalcem tako omogočamo, da najdejo osnovne informacije na enem mestu, obenem pa je v vsako mini stran vgrajen kontaktni obrazec, preko katerega lahko rodovom neposredno pišejo.

V prihodnjih tednih prevzemamo upravljanje spletnih strani pod svoje okrilje, takrat bomo poslali navodila, kako lahko opise dopolnite, da bo vsak rod čim boljše predstavljen, predvidene so povezave do spletnih strani posameznega rodu in nadgradnja iskalnika.

Korajža sporoča: Če podatki, ki so navedeni na spletnih straneh, niso pravilni, nam to sporočite na komunikacije@taborniki.si.

Spletna trgovina

Trenutno spletne strani še nimajo javno dostopne spletne trgovine. V prihodnjih tednih bomo pripravili poenostavljeno različico, do takrat bomo na morebitna vprašanja in naročila strank iz zunanje javnosti odgovarjali preko maila pisarna@taborniki.si.

Za interno javnost ostaja do nadaljnjega sistem enak, saj lahko do spletne trgovine dostopate preko Stenčasa.

Kaj sledi?

Spletna stran je živ organizem, ki se razvija, dopolnjuje, spreminja. Spremljali bomo, kako se na novo spletno stran odzivajo obiskovalci, kje se najdlje zadržujejo, kaj največkrat iščejo. Dodatne vsebine bomo razvijali delno na osnovi tega, predvsem pa glede na komunikacijske cilje. Zelo veseli bomo predlogov, kako stran izboljšati in dopolniti, da se zunanji javnosti predstavimo v najboljši taborniški podobi.

Zaenkrat imamo na novo predvidene te vsebine:

- Taborniške šege in navade, kjer bomo predstavili naše pesmi, pozdrav, zakone, prisego itn.;
- Podstran s praktičnimi znanji in nasveti iz sveta tabornikov, ki so uporabni za vse, od receptov za kuho na ognju do tega, kako izbrati nahrbtnik ali čevlje, kako se pripraviti za izlet v naravo, katere igre se igrati na prostem in podobno;
- Taborniki - domači, tuji, znani, manj znani, s fotografijo, izjavo, citatom, mislijo, video predstavijo ... Kdo smo, kaj vse počnemo, ko odrastemo.

Več o Stenčasu, ki je postal naš interni taborniški kanal, pa prihodnjič.

Spletni Tabor je zaživel

Septembra smo taborniki naredili še en velik korak naprej v visokotehnoški preobrazbi naše organizacije. Zadnjo številko revije smo ustvarili s pomočjo spletnega Tabora.

Taborniški informacijski tunel

Spletni Tabor si predstavljamo kot tunel, v katerem na enem koncu pošljemo svoje vsebine, na drugem koncu pa izberemo, kam bodo prispele, saj ima tunel več možnih izhodov. Namenjen je **ustvarjalcem taborniških komunikacijskih vsebin** od vodij komunikacij, vodij večjih akcij, fotografom, ilustratorjem, oblikovalcem, novinarjem, da z njegovo pomočjo lažje delijo informacije o taborniških akcijah, fotografije, prispevke in novičke s taborniško javnostjo. In uredništvu revije Tabor, načelnici KOJE in višji strokovni sodelavki za področje komunikacij omogoča, da lažje posredujejo vsebine za objavo na različnih mestih.

- Izbrani prispevki se objavijo v **tekoči številki revije Tabor**.
- Vsebine posamezne številke grejo v **spletni arhiv revije Tabor**, po katerem bo zdaj končno možno konstruktivno brskanje.
- Najboljše fotografije, za katere so avtorji dali dovoljenje, se prenesejo v **arhiv fotografij ZTS** za namen promocije taborništva.
- Pomembne informacije se lahko prenesejo na **Stenčas**.
- Informacije o akcijah se objavijo v tiskanem **koledarju akcij ZTS**.

Spletni Tabor smo približno leto dni s podporo in nasveti zainteresiranih tabornikov ustvarjali Nina Medved, Miha Grgič Jelen, Suzana Podvinšek in Igor Bizjak.

Ustvarjalci, razširite svoje vsebine med tabornike!

Zaenkrat smo dosegli polno delovanje urejevalnika vsebin, zato za začetek vabimo tabornike, da se spoprijateljite z njim. Po uspešni prijavi v orodje lahko pregledate vsebine, ki ste jih že oddali ali ustvarite nove. Oddate lahko: prispevek za naslednjo številko revije Tabor (npr. mnenje, reportažo ...), mesečno poročilo dogajanja v vašem rodu, ki smo jih do zdaj zbirali po mailu, novičko za objavo v rubriki Od rodov, fotografije s taborniških dogodivščin ali najavo večje taborniške akcije.

Besedila zmeraj napišite in shranite v Wordu, kjer si pomagajte s preverjanjem črkovanja, nato pa jih skopirajte v primerna okenca v spletnem Taboru ter oddajte vsebino. Če jo bo urednica revije izbrala za objavo, se bo stanje v procesni liniji na vrhu strani spremenilo v Sprejet. Čestitke!

Ko bosta urednica ter lektorica revije uredili oddano vsebino, boste lahko pregledali, kakšne spremembe sta vnesli v besedilo s pomočjo funkcije **Primerjaj s prejšnjimi verzijami**. Vabljeni, da s pomočjo te povratne informacije izboljšate lastne jezikovne in novinarske veščine.

Predvsem pa vabljeni, da spletni Tabor preizkusite že takoj s tem, da oddate vsebine za novembrsko številko!

Korajža vabi: Registrirajte se na naslovu goo.gl/RuJTKZ. Video navodila, kako uporabljati orodje, se nahajajo na YouTube kanalu Revija Tabor.

Predstavitev in podpis kodeksa Obisk v naravi

**OBISK V
NARAVI**

Kodeks Obisk v naravi je podpisan in slavnostno sprejet. Upamo, da se bo s tolikšno vnemo, kot je bil pripravljan, začel tudi uresničevati in širiti.

Zadnji četrtek v mesecu septembru se je na Zavodu za gozdove Slovenije in Gozdarskem inštitutu Slovenije odvijala predstavitev in podpis kodeksa Obisk v naravi.

V prejšnjih številkah revije Tabor ste lahko prebrali o ideji, pobudi in vsebini kodeksa. H kodeksu in podpisu le-tega je prispevalo 27 organizacij, katerim skupna je skrb za naravo. V želji, da se naravo ohrani za prihodnje rodove, smo v sodelovanju pripravili kodeks s petimi načeli, kjer so predstavljene usmeritve, kako se obnašati v naravi, pri tem pa spoštujejo zakonodajo ter temeljijo na tradiciji in ravnanjih, izoblikovanih skozi čas. Zapisane so splošno in poljudno, zato jih lahko uporablja vsak.

Predstavitev so obiskali predstavniki organizacij in mediji. Med obiskovalci je bil tudi direktor Zavoda za gozdove, **Damjan Oražem**, ki se je zahvalil tabornikom za vztrajnost in v svojem govoru poudaril, da se moramo vsak dan obnašati tako, da cenimo sebe, naravo, druge, lastnino in lokalno skupnost. Ter da namen kodeksa ni le podpis, ampak da ga ljudje upoštevajo v vsakdanjem življenju in naše poslanstvo je, da skupno te želje širimo. Pridružil se je mnenju direktorja Zavoda Republike Slovenije za varovanje narave **mag. Teu Hervoju Oršaniču**, ki je mnenja, da je beseda spoštovanje pomembna tako v odnosu do narave in okolja kot tudi v vsakdanjem življenju. Ob koncu govora je dejal, da preidimo od besed k dejanjem in naredimo nekaj za naravo prav

vs. Sledil je govor predsednika Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, **Cvetka Zupančiča**, ki je poudaril besedo urejenost - urejenost narave je odvisna od tistega, ki krajino obdeluje oz. z njo gospodari. S sodelovanjem organizacij pa smo dokazali, da smo skupaj uspešni, da znamo poslušati in stremeti k cilju. Predsednik Zveze lastnikov gozdov Slovenije, **Marjan Hren**, je v govoru pozval višje institucije k premisleku in koraku naprej ter zaključil, da moramo za spoštovanje sebe spoštovati vse, kar nas obdaja. Starešina ZTS **Jernej Stritih** je v nadaljevanju udeleženi predstavil vsebino in nastanek kodeksa. Sledil je slavnostni podpis kodeksa vseh organizacij, fotografiranje, novinarski intervjuji in vprašanja ter pogostitev, na kateri ni manjkalo lokalne hrane.

Zahvala gre organizacijskemu odboru Zveze tabornikov Slovenije, programskemu odboru in vsem organizacijam, ki so sodelovale pri oblikovanju kodeksa ter Slovenskim državnim gozdom, ki so omogočili tisk plakatov in prvih predstavitvenih tabel s kodeksom.

Korajža vabi: Izvod kodeksa ste prisotni že dobili na Taborniški akademiji, vsi pa lahko obiščete spletno stran taborniki.si, kjer kodeks najdete tudi v elektronski obliki za nadaljnjo uporabo z vodom pri obisku v naravi!

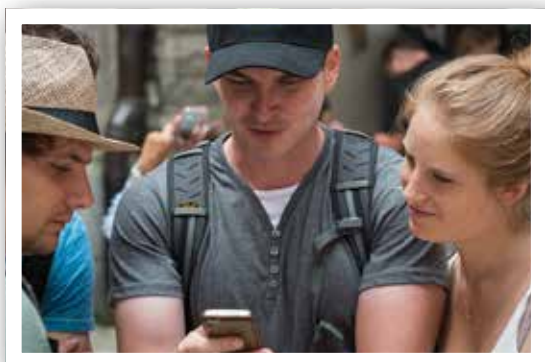

Potuj, misli, deli!

Deli svojo zgodbo! Spakiraj nahrbtnik, pograbi telefon in urno na pot! Postani popotniški novinar. Zakaj se pravzaprav gre?

Novinarstvo je med ljudmi prisotno že na stotine let. Širjenje sporočil se je začelo s poslikavami v jamah praljudi. Zadnja leta pa skupaj z razvojem tehnologije raste moč medijev in informacije se širijo z neverjetno hitrostjo. Na družbenih omrežjih se kopamo v poplavi objav in zgodb. Vse več je javno izraženih mnenj, iste zgodbe so prikazane skozi različne zorne kote. Na žalost so včasih neraziskane, brez konteksta, se dnevno spreminjajo in dopolnjujejo. Novice so izvzete iz realnega sveta in preoblikovane v zgodbe, ki nam opisujejo (popačene) slike dogodkov. Izoblikovane so pod interesi velikih medijskih hiš ter sodobne politike.

Obstaja še ena pot – **popotniško novinarstvo**.

Popotniško novinarstvo, ki je podvrsta državlanskega novinarstva, spodbuja ljudi, ki so nezadovoljni s slikami, ki jih rišejo medijske hiše, da predstavijo drugo perspektivo in drugačne zgodbe ljudi, ki jih ne najdemo v glavnih medijih. Zaradi svobodne volje, ki je njegova največja prednost, je večkrat uporabljen z negativnim prizvokom s strani množičnih medijev in izšolanih, profesionalnih novinarjev. Vendar nas to ne sme ustaviti pri širjenju dejstev in znanj ter deljenju lastnih izkušenj, ki nagovarjajo ljudi h kritičnemu razmišljanju in vrednotenju informacij, ki smo jim izpostavljeni v vsakdanjem življenju.

Pri tem se je potrebno zavedati, da s širjenjem informacij soustvarjamo javno mnenje, kar s seboj nosi tudi odgovornost. Ločiti moramo blogerje ter popotniške novinarje. Blogerji lahko delijo popolnoma subjektiven pogled na situacijo, česar si kot novinarji ne smemo privoščiti. Na svet moramo pogledati skozi različna očala, ustvarjati kar se da objektivne prispevke

Skozi novinarstvo krepimo osem ključnih kompetenc:

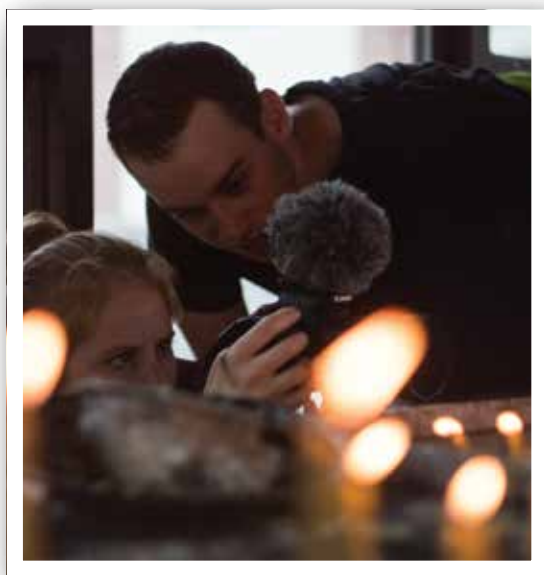
Sporazumevanje v tujem/maternem jeziku, kompetence v naravoslovju in tehnologiji, digitalne kompetence (IKT), učenje učenja, medosebne, medkulturne in družbene kompetence, inovativnost in podjetnost ter kulturno zavest in izražanje.

in spoštovati novinarsko etiko.

Kot popotniški novinarji **širimo lastna obzorja**, postanemo soustvarjalci družbenih procesov in se skozi prakso urimo v socialnem aktivizmu.

Popotniški novinar ni le pisec besedil - je fotograf, snemalec, urednik in urejevalec besedil v enem. Vodi ga eden izmed taborniških zakonov - velika vedoželjnost. Na svet gleda z odprtimi očmi, na potovanja se ne odpravlja le z namenom obiska znamenitosti, temveč deljenja znanja in izkušenj, ki jih pridobiva na poti.

Če se ti zdi, da slike, ki jih rišejo velike medijske hiše, včasih ne prikazujejo dejanskega stanja, si obuj čevlje in se odpravi raziskovat. Pri tem pa tega ne pozabi deliti, saj lahko le tako naši glasovi postanejo dovolj močni.

Leteče odbojcarske žoge

Odbojcarska žoga, mreža, igrišče, tekmovalnost in timski duh so zaznamovali 22. TOTeM.

Na prvo septembrsko deževno sobotno jutro se je v športni dvorani Ilirske Bistrice odvijal TOTeM (taborniško odbojcarsko tekmovanje na mivki). Okoli 60 odbojcarskih navdušencev z vseh koncev Slovenije, s čimer smo presegle lansko število udeležencev, smo bili člani devetih mešanih ekip (na igrišču morata vedno biti dva moška in dve ženski). Že res, da nam je vreme ponagajalo tako kot lani in tekem nismo mogli odigrati na mivki, a nam to ni bilo preveč v napoto. Uvodnemu zboru je sledilo ogrevanje in zadnje piljenje zmagovalne taktike. Po začetnih kvalifikacijah smo se okrepčali s primorsko "pašto", ki nam je vsem res dobro dela. Po kratkem počitku po kosilu pa smo nadaljevali s tekmovanjem, da bi čim prej izvedeli, kdo je najboljši. Po dolgih in podaljšanih setih smo končno dobili zmagovalca. Prvo mesto je osvojila ekipa #hihi iz Kranja, ki si ga je priborila z borbeno in požrtvovalno igro. Vsi udeleženci smo se ne glede na uvrstitev zabavali in uživali v igri ter druženju. Komaj čakamo, da dobimo vabilo Ruševcev na naslednji TOTeM!

Mnenja:

Intenzivne priprave na TOTeM so se začele nekaj tednov pred tekmovanjem, ko smo morali pridobiti sredstva naših sponzorjev in rezervirati kraj dogodka ter razdeliti naloge, ki jih morajo opraviti posamezniki. Tako kot že lani so nam tudi letos na dan tekmovanja sonce zakrili temni oblaki in velike dežne kaplje, zato smo tekmovali v telovadnici. Kljub vremenu je bilo vzdušje pozitivno, ob prijetni glasbi smo se dodobra naigrali odbojke, podružili in pošteno najedli. V polfinalu in finalu so se pomerile tudi že mojstrske odbojcarske ekipe, kar je bilo vredno ogleda. Sam sem se imel lepo in upam, da so se zabavali tudi ostali.

Uroš Perkan, organizator

TOTeM = fajn energija, dinamično vzdušje, fini toasti, kreativni komentatorji, simpatični taborniki, boleča kolena, Rušjezavri in zmaga!

Jovana Đukić, RKJ Sežana

Zame je bil to četrti totem (tretji v telovadnici, tako da očitno ne prinašam prav lepega vremena). Odbojko v rodu radi igramo in se med počitnicami večkrat dobimo. Potem se je bilo potrebno le še "pokučkat" in prijaviti. TOTeM lahko rodovi vzamejo kot letni projekt in se že septembra dogovorijo, da bodo imeli rodovo rekreacijo, na kateri bodo igrali odbojko. V tem primeru je taborniško tekmovanje, ki poteka zelo sproščeno, zelo primeren zaključek.

Andrej Rus, RSŽ-ml. Kranj

Rezultati:

1. mesto: #hihi, RSŽ-ml. Kranj
2. mesto: Sam da se špila, RSŽ-ml. Kranj
3. mesto: Rakete, RDV Ljubljana

Mladinski sektor zasedel Gospodarsko razstavišče

V četrtek, 13. septembra, je na konferenci Mladimo prihodnost svoje delo s področja spodbujanja aktivnega državljanstva za večjo zaposlenost mladih v zadnjih dveh letih predstavilo deset organizacij.

Vodja projekta Blaž Zupančič predstavlja projekt TAPOS.

To so: Društvo mladinski ceh, IRDO, Sindikat Mladi plus, Socialna akademija, Zavod Mladinska mreža MaMa, Zavod Ypsilon, Zavod Nefiks, Združenje EPEKA, so. p., Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov in Zveza tabornikov Slovenije s projektom **TAPOS - taborniški pospeševalnik**.

Pomemben in za mnoge ganljiv trenutek je bila podelitev prvih **nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) Mladinski delavec/Mladinska delavka**, za kar so se vrsto let "borili" tudi predstavniki ZTS. Organizacije so predstavnikoma Urada RS za mladino in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport predstavile del priporočil in skupni politični dokument za izboljšanje stanja mladih pri nas.

V času projektov so nastala tudi uporabna orodja, med taborniškimi izpostavljam *Program PP*, *Učbenik za coache PP* ter spletno aplikacijo *Spoznaj se*. V branje predlagamo tudi priročnik Socialne akademije *Moj korak naprej: vodnik po poti odkrivanja osebnega poslanstva in vizije*, z vidika zaposlovanja in dela so uporabna tudi gradiva Sindikata Mladi plus.

O povezanju izzivov mladih, prihodnosti zaposlovanja in aktivnega državljanstva so spregovorili Tadej Beočanin, župan Ajdovščine, Tita Destovnik, direktorica Gostilne Dela, Regis Pradal, soustanovitelj Transparency at work in Jerneja Šegatin, vodja mentorskega programa Zavoda Ypsilon. Z mladimi se je na skupinski debati pogovarjal tudi Tibor Navracsics, **evropski komisar za izobraževanje, kulturo, mladino in šport**.

Z odlično pripravo in aktivnostjo na konferenci smo taborniki ponovno dokazali, da je taborništvo

res šola za življenje ter javnosti in odločevalcem pokazali, kako pomemben del mladinskega sektorja predstavljamo.

Mnenji

Na odlično pripravljene konferenci smo preko pestrega programa spoznali delo organizacij, saj smo lahko poklepetali s predstavniki in spoznali njihova orodja. Srečala sem tudi številne taborniške prijatelje in udeležence TAPOS-a. Meni se je v spomin vtisnil nagovor starejšega obiskovalca, naj bomo mladi prisotni in angažirani za svojo prihodnost tudi na odločevalnih nivojih.

Urška Gjergjek, udeleženka projekta TAPOS

S pomočjo skupne konference smo organizacije želele predstaviti učinke naših projektov in pokazati, da je mladinski sektor močan in avtonomen sektor, ki prispeva k splošnemu blagostanju mladih s tem, ko vzpodbuja njihovo aktivno državljanstvo. Zdaj ugotavljamo, da nam je uspela **ena najpomembnejših konferenc mladinskega sektorja** v zadnjih desetih letih, ki je z dobrimi praksami in navdihujočimi govori navdušila obiskovalce, odprla pa nam je tudi vpogled v prihodnost zaposlovanja mladih ter edinstven potencial mladinskega sektorja v Sloveniji.

Nina Medved, projektna sodelavka TAPOS

Obiskovalci konference Mladimo prihodnost

Skoči na www.mladimoprihodnost.si in razišči mladinske organizacije ter njihova programska orodja!

V praproti čez drn in strn

Zadnji vikend v septembru je že tradicionalno potekalo Republiško orientacijsko tekmovanje – ROT. S primorske smo se tokrat preselili v Domžale, kjer se je zbralo kar 150 tabornikov.

Organizacijo zahtevnega orientacijskega tekmovanja je tokrat v soorganizaciji z Zvezo tabornikov Slovenije prevzel Rod skalnih taborov Domžale. Že ob prihodu v Češminov park se je pred zborom ponudila priložnost za spoznavanje Domžal na fotoorientaciji. Po postavitvi šotorov za prenočevanje, kar je bila letošnja novost, je sledil zbor in s tem otvoritev ROT-a. Vsaka ekipa je svoje znanje preizkušala v vrisovanju, topografskih testih in signalizaciji Morsejeve abecede. Za konec dneva pa smo se po opravljenih nalogah okrepčali z okusnimi testeninami in se družili ob večernem ognju.

Drugo jutro se je ob 7. uri začelo zares, prve ekipe so krenile na pot. Najprej nas je kompas z zemljevidom vodil iz Domžal v gozdove bolj na zahodu. Že na prvi kontrolni točki nas je čakal semafor, sledil mu je preizkus v znanju prve pomoči, ki je letos potekal le praktično. Na poti do bivaka smo na kontrolnih točkah risali še skico in profil terena ter skico in opis poti. Čeprav je bil prvi dan teren letos manj vrtačast, nas je do večera vseeno izčrpal. Po prihodu na bivač smo se morali izkazati še pri postavljanju bivaka in kuhanju dolgo pričakovane večerje. Najverjetneje je bil vrhunec ROT-a za vse udeležence večer pod

zvezdami ob ognju z vročo mineštro ali golažem, s pekočimi nogami, zavitimi v spalno, in zvoki kitare, ki so nas uspavali v spanec.

Drugi dan smo počasnejše ekipe začele že v temi. Z organiziranim avtobusom so nas nepričakovano zapeljali na drug konec Domžal v okolico Volčjega Potoka. Polurno vožnjo smo nekateri s pridom izkoristili in zategnili še kakšno kitico pred novimi podvigi. Ob prihodu nas je pričakal zajtrk in vrisovanje KT-jev, ki je potekalo kar na prostem s pladnjem v roki. Podali smo se na zadnje kilometre letošnjega ROT-a in opravili še preostale naloge - prihod pod kotom, signalni stolp, kroki, prehod minskega polja, opis kontrolne točke.

Letos se je prav tako kot lansko leto veliko kontrolnih točk nahajalo v vrtačah, najbolj posebna pa je najverjetneje bila tista, ki nas je pričakala sredi potoka. Naloga presenečenja je bila v stilu domžalskega ZNOT-a, precizna orientacija. Zadnji del poti nas je peljal na cilj na bližnji hrib, od koder je bilo poskrbljeno za hiter spust v Domžale. Organizatorji so udeležencem pripravili nekaj nogam prijaznega – zipline, s katerim smo se spustili čez Kamniško Bistrico in na najboljši način zaključili letošnji ROT.

Zala Hribar, vodja Republiškega orientacijskega tekmovanja, je ob zaključku povedala: "Organizatorji smo pogumno in motivirano zakorakali v pripravo na Republiško orientacijsko tekmovanje že eno leto nazaj. Iz meseca v mesec smo se začenjali zavedati, kako zahtevna je naloga, a bili smo vse bolj odločni, da bo to ROT, ki si ga bomo vsi skupaj zapomnili po super lokaciji, prijetnem vzdušju, norih nagradah in veliko dobre volje. Po tem, ko smo tekom celega vikenda lahko opazovali zadovoljne izraze vseh tekmovalcev in smo sami vedeli, da smo od sebe dali vse, kar smo lahko, je bil ves trud poplačan. Upam, da je vsak, ki je bil del ROT-a užival vsaj pol toliko, kot sem jaz. Neskončno ponosna na svojo širšo RST ekipo (90 kontrolorjev in ostalih članov osebja!). Naj se še tukaj prav vsakemu od njih lepo zahvalim! Vse čestitke tudi tekmovalcem, ROT nikoli ni mačji kašelj in vsak je lahko ponosen na svojo uvrstitev. Komaj čakamo naslednje leto, ko se spet zapodimo na progó."

Mnenja udeležencev

ROT 2018 je bil moj prvi ROT nasploh. Menim, da so organizatorji svoje delo odlično opravili in vsem udeleženi pripravili res super tekmovanje. ROT v dveh besedah: super naporno oz. naporno super.

Miha Rebol, Rod Koroških jeklarjev Ravne na Koroškem

Ker je minilo že kar nekaj časa, odkar smo bile nazadnje na ROT-u, poleg tega pa smo tudi prvič tekmovali v najstarejši kategoriji, nas je bilo kar malo strah naše konkurence in proge. Ampak, ko smo se odpravile na pot, smo hitro pozabile na strah, ki ga je nadomestila naša povezanost in močna volja, da pridemo do cilja. Organizatorji so se glede samega

Rezultati:

Popotnice

- 1.mesto: Ribe, RPK Ljubljana
2. mesto: Taprave palinte, RAJ Cerkno

Popotniki

- 1.mesto: Tinini otroci, RSV Ljubljana
- 2.mesto: Pikčast fikus, RMT Ljubljana
- 3.mesto: Borčijeva armada, RZŽ Žiri

Raziskovalke in grčice

- 1.mesto: AeRSKobičarke, RSK Škofja Loka
2. mesto: Loške grče, RSK Škofja Loka
- 3.mesto: Češnje, RPG Šoštanj

Raziskovalci in grče

1. mesto: Tri kravice, RS Logatec
2. mesto: Winxice, RMT Ljubljana
3. mesto: Izobata globine 2 m, WOSM

tekmovanja zelo potrudili in poskrbeli, da nam na progi ni bilo dolgčas. Mislim, da tega ROT-a zagotovo ne bo pozabila nobena od nas, predvsem zaradi praproti, ki nam je kravžljala živce, hladnih noči in zgrešenih poti. Za konec v stilu nas je na cilju čakal zipline, ki nam je skrajšal pot do parka. Letošnji ROT je bil nora, nepozabna izkušnja, ki jo je vredno ponoviti.

Eva Kučiš, Rod Pusti grad Šoštanj

"A SMO REDI?" ali kako je XI. SNOUB Maribor osvojila Brno in Prago

Dan 1 – štoparski vodnik na poti Maribor-Brno in podporniki na avtobusu

Zgodnjega avgustovskega jutra sta se ekipi Hruška in jogurt in Kak prije, tak gre podali na divjo štoparsko tekmo do Brna. Prvi je šlo kot po maslu, medtem ko je druga naletela na nepričakovano prepreko in do Dunaja potrebovala skoraj devet ur! Kljub temu sta obe zvečer že couchsurfali v Brnu, naslednji dan pa ju je s Flixbusom ujela še ekipa Tudi počasi se daleč pride in že smo šli novim zmagam naproti.

Dan 2 – Brnovanje ali azijske kulture

V enem dnevu Brna smo odkrili vietnamsko tržnico, jedli himalajsko hrano in se ozrli tudi za klasičnimi znamenitostmi (Trg svobode je, mimogrede, čisto drugačen kot mariborski).

Dan 3-6 – Pragovanje ali pristna tradicionalna avtentična izkušnja

Živeli smo v "fletu" praškega umetnika, ki je ta čas prebival pri nas v Ljubljani #izmenjava. Videli smo Prago 1, botanični vrt ter galerijo DOX. Preizkušali smo odštekane češke slaščice in preselili prijateljo

Foto: Sara Stiplovšek

Anjo v nov dom. Večerjali smo izjemen češki golaž s kruhovimi cmoki pri Anni in Janu (original Čeha) ter v njuni družbi peli in plesali ob Vltavi.

Na dogodivščino smo se podali, da bi se povezali in motivirali, kar nam je vsekakor uspelo. Ugotovili smo tudi, da je izlet v tujino izkušnja, ki je neprecenljiva za vsak PP/RR klub, zato ga priporočamo. Bili smo redi, postali medvedi in čez dve leti gremo spet!

Hvaležni smo vsem donatorjem, ki so nam "dali petko" in nam s tem častili prevoz nazaj in vse zajtrke. Hvala!

Sara Stiplovšek

MOČNE UKANE 2018

**20.-21. OKTOBER
OŠ SMLEDNIK**

**PRIJAVE DO 15. OKTOBRA NA:
RDR.TABORNIKI.SI/MU**

AJGA, FEJST BO!

s prihodom in spodbudnimi besedami nas je počastil tudi župan občine Logatec.

Ideja o obnovi taborniške koče, ki je bila v slabem stanju, je bila v naših glavah že precej časa. V letošnjem letu nam je idejo uspelo realizirati s pomočjo in podporo občine, zunanjih izvajalcev in prostovoljcev našega rodu. Čeprav je bilo vloženega že precej truda in časa, nas v prihodnje čaka še nekaj delovnih akcij. Pa vendar smo kljub temu ob obletnici ponosno gledali župana in starešino, ki sta svečano prerezala trak in otvorila kočo. Obiskovalci so se nato sprehodili po koči, si jo ogledali in ob tem pregledali nešteto fotografij iz zadnjih 25 let, malo poklepotali ter obujali spomine. Kot se za praznovanje spodobi, smo se posladkali s torto, ki smo jo, preden smo jo razrezali in pojedli, zapeli tudi dober tek.

Ob koncu sončnega zahoda smo se se zbrali ob veliki pagodi ter ob spevu taborniške himne prižgali ogenj. Za prijeten večer in glasbeno vzdušje je poskrbela skupina Čedahuci, s katero smo ob spevnih melodijah uživali v toploti ognja in čakali, da se vsakemu v žerjavici speče še okusna banana s čokoldo.

Pia Plevnik

Foto: Matej Arko

25 let logaških tabornikov

Vse se je začelo v Logatcu 14. 10. 1993 s prvim občnim zbor, kjer smo naznanili, da se taborniška dejavnost z interesne dejavnosti v šoli premika v samostojno. Vodstvo se je udeležilo izobraževanj in sprejeli so ime društva Rod Srnjak.

25 let kasneje so besede ponosne zgodovine odmevale zbranim, ki so svoj nedeljski večer poklonili v čast rojstnemu dnevu Roda Srnjak in obnovljeni taborniški koči. S taborniško iskrico in ponosom v očeh nam je svojo zgodbo zaupala Marinka Istenič,

13.
OCTOBER

Celjski grad / 9h

GROF

taborniško tekmovanje

19.
OCTOBER

Celjski dom / 18.30 / 21.00

**BIG FOOT
MAMA**
TOOTH IN THE SKY
THE TAKEOVER

slavnostna prireditev in
dobrodelni koncert

16.
OCTOBER

Muzej novajše
zgodovine Celje / 18h

**OTVORITEV
RAZSTAVE**

od sobote do petka (13.-19. 10. 2018)

TEDEN TABORNIŠTVA

ob 50. obletnici RDGO Celje

f Rod II Grupe Odredov Celje

Po medvedjih sledih

Kako se vesti na
območju medveda

**Izobraževalne
delavnice**
jeseni 2018

Terenski dan
spomladi 2019

TABORNIKI

LIFE
DINALP
BEAR

Foto: Marc Graf

Gašperju v spomin

Dragi Gašper,

z nekaterimi že od malih nog, z drugimi pa od trenutka, ko so ti vodniki okoli vratu poveznili rutico, si svoje življenje prepletal z dogodivščinami. Taborništvo nas je združilo in povežalo, da smo skupaj začeli ustvarjati spomine, ki so zaznamovali naša otroška in najstniška poletja. Seveda pa je življenje s seboj prineslo tudi druge strasti, ki so fantom zapolnjevale popoldneve, vas osrečevale in vas naredile še bolj žive. Spoznali smo veliko poti, ki smo jih skupaj prehodili, marsikatera pot pa nas je še čakala, da jo skupaj spoznamo. Upali smo, da bomo vsi skupaj ponovno častno oblekli taborniške srajce, ko bi naslednje leto v Karigadorju okoli naših vratov zasijale oranžne rutice, a žal smo morali taborniške srajce obleči prej.

Mnogo prezgodaj si nas zapustil. Mnogo prezgodaj, da bi si lahko vse povedali. Mnogo prezgodaj, da bi vse odkrili.

Gašper, obljubimo ti, da bo tvoj plamen v naših srcih gorel večno.

Tvoji srebrni krki

Foto: Anže Benčina

RIŠE: ŠEKI PIŠE: TISH

družina ŠUMAR

IN LOKOSTRELSTVO

Otok psov

Znan rek govori, da je pes človekov najboljši prijatelj. O tem, kako dober prijatelj je človek psu, pa se ne govori veliko. Mogoče celo velja, človek človeku (in psu) volk.

Dinastija Kobayashi sovraži pse. V preteklosti jih je že poskušala izgnati in iztrebiti, a jim je to preprečil plemeniti beli samuraj. Nastopilo je obdobje represije, nesvobode in pokorščine, ko so kužki morali služiti svojim človeškim gospodarjem, zdaj se jim časi ponovno slabšajo. Z izgovorom izbruha pasje gripe, ki bi se lahko prenesla na ljudi, se župan mesta Magasaki, potomec družine Kobayashi, odloči vse pse izgnati. Odvreči na Otok smeti.

Tako se začne v stop-motion tehniki animirani film ameriškega režiserja Wesa Andersona *Otok psov*. In nadaljuje s pripovedjo o petih psih, Chifu, Rexu, Kingu, Bossu in Duku, ki na Otoku smeti (dobesedno otok-smetišču) srečajo "majhnega pilota". V resnici gre za daljnega sorodnika župana Kobayashija in njegovega naslednika (gre bolj za nekakšnega cesarja kot župana), dečka Atarija, ki je prišel po svojega psa čuvaja Spotsa. Kljub začetnim nesporazumom se skupinica psov odloči, da mu bo pomagala in skupaj se odpravijo na skrajni konec zapuščenega, od vseh možnih naravnih in človeških nesreč opustošenega, Otoka smeti, kjer naj bi prebivali krvoločni pasježerski psi.

Čeprav na prvi pogled trivialen in klišejski, je *Otok psov* naravnost odličен. Gleda se kot natančna politična satira: psi lahko predstavljajo katero koli manjšino, ki se je kdaj znašla v nesrečni vlogi "državnega sovražnika" ali "grožnje za narod"; župan Kobayashi spominja na diktatorje, ki so nekoč nizali en mandat za drugim (sam jih je nanizal že šest), in nekatere sodobne politike, ki se po njih zgledujejo. Otok smeti bi lahko predstavljal naš opustošeni planet, ki postaja (no, ga spreminjamo v) vedno bolj neprimerne za bivanje. "V tak svet ne mislim rojevati mladičkov," pravi Nutmeg, prava progresivna feministka.

Poleg tega je tudi zabaven. Skupinica petih psov z Rexom, ki pozna vse govorce, na čelu je nevzdržno simpatična. Podobno velja za člane študentskega časopisa, predvsem tujo študentko Tracy in računalniškega genija; prva razkrinka zaroto družine Kobayashi, drugi pa z vdorom v sistem županu onemogoči aktiviranje strupa, ki bi iztrebil vse kužke na Otoku smeti. Moj najljubši komični moment pa še vedno ostaja haiku belega samuraja z začetka filma: "Obračam hrbet / človeškemu rodu! / Ivje na oknu.

Na koncu naj omenim še tehnično izpopolnjenost animacije. Wesu Andersonu je namreč uspelo svojo značilno vizualno podobo (npr. iz filma *Grand Budapest Hotel* in drugih ...) poustvariti z oživljenimi lutkami. Navdušujoča filmska izkušnja!

Pravopisna drobtin'ca

Ob večerih je na taborjenjih mraz, vzemi kakšno trenerko, da se lahko ogrneš.

Hja, seveda vas tudi trenerka lahko ogreje, ampak samo tako, da vam naloži vaje in vas spodbuja pri njihovem izvajanju. Oblekli jo boste bolj težko. Trenerka je namreč ženska, ki se ukvarja s treniranjem.

Športno oblačilo, ki ga trenerka obleče, je trenerka.

Poleg tega k boljšemu rezultatu stremimo, ne strmimo, učitelj sedi za katedrom, ne katetrom, mama ima prijetno delovno mesto, ne delavno, in visoko goro osvojimo, ne usvojimo. Ah, blizuzvočnice so hudič. ;)

Zala Šmid

Next To Me

Imagine Dragons

Uvod: D Dsus G h A D

D
Something about the way that you walked into my
living room
G
Casually and confident lookin' at the mess I am
h A D
But still you, still you want me
D
Stress lines and cigarettes, politics and deficits
G
Late bills and overages, screamin' and hollerin'
h A D-Dsus-D-Dsus
But still you, still you want me

D G
Oh, I always let you down
h
You're shattered on the ground
A
But still I find you there
D
Next to me
D G
And oh, stupid things I do
h
I'm far from good, it's true
A
But still I find you
D
Next to me (next to me)

D
There's something about the way that you always
see the pretty view
G
Overlook the blooded mess, always lookin' effort-
less
h A D-Dsus-D-Dsus
And still you, still you want me
D
I got no innocence, faith ain't no privilege
G
I am a deck of cards, vice or a game of hearts
h A D-Dsus-D-Dsus
And still you, still you want me

D G
Oh, I always let you down
h
You're shattered on the ground
A
But still I find you there
D
Next to me
D G
And oh, stupid things I do
h
I'm far from good, it's true
A
But still I find you
D
Next to me

D G
So thank you for taking a chance on me
h A
I know it isn't easy
D
But I hope to be worth it (oh)
D G
So thank you for taking a chance on me
h A
I know it isn't easy
D
But I hope to be worth it (oh)

D G
Oh, I always let you down (I always let you
down)
h
You're shattered on the ground (shattered on
the ground)
A
But still I find you there
D
Next to me
D G
And oh, stupid things I do (stupid things I do)
h
I'm far from good, it's true
A
But still I find you
D
Next to me (next to me)

12.–14. oktober	Srečanje odprave Jamboree 2019	
12.–13. oktober	ČROF – Grajska orientacijska fešta	orientacijsko tekmovanje

13.–19. oktober	Teden taborništva ob 50-letnici rodu	taborniške dejavnosti
	Kje: Celje	Rod II. grupe odredov Celje

19.–21. oktober	JOTA-JOTI	mednarodna akcija
20. oktober	Semafor	tekmovanje
20.–21. oktober	Močne ukane	orientacijsko tekmovanje
21. oktober	Fotoorientacija MZT	fotoorientacijsko tekmovanje

27. oktober	Škalska liga, ka te briga	šaljivo orientacijsko tekmovanje
	Kje: OŠ Škale	Cena 45 €/ekipo
	Rok prijav: 21. 10.	Četa Divji volk Škale

27. oktober–4. november	Vodniški tečaj Celjsko-zasavskega območja	taborniško izobraževanje
-------------------------	---	--------------------------

10.–11. november	Vikend za vodnike	taborniško izobraževanje
	Zapotok pri Igu	Vodniki
	Več na Stenčasu	Zveza tabornikov Slovenije

24. november	Vesela srečanja MZT	taborniško srečanje
--------------	---------------------	---------------------

1.–2. december	21. ZNOT	orientacijsko tekmovanje
7.–9. december	Posvet Komisije za vzgojo in izobraževanje ter delo z odraslimi ZTS	taborniški posvet

Hitra energija. Foto: Tjaša Jankovič

Da nam je toplo. Foto: Klemen Kocič

Zadnja plat

Ureja: Matic Pandel

Izberem tebe ... Pikaču! Foto: Tjaša Jankovič

Meditacija. Foto: Gaja Šipek

Krompirčkanje. Foto: Sara Kobolt

Vikend za vodnike

10.-11. november

Zapotok pri Igu

TABORNIKI

Zabavno-izobraževalna akcija
za VSE vodnike!

Taborniška znanja in vzgojne vsebine za uspešno taborniško leto.